VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ HAI
15.9.2025 (24.7 Ất Tỵ)
Số 111 (4245)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

Tăng cường bảo vệ di sản Huế trước mùa mưa bão

(VH). Bước vào mùa mưa bão, công tác ứng phó và phòng chống thiên tai tại các điểm di tích và thiết chế văn hóa ở Huế đang được triển khai tích cực. Cùng với việc đảm bảo an toàn cho công trình di tích, các đơn vị cũng sẵn sàng phương án an toàn cho du khách và nhân lực tại các điểm tham quan. [9]

Di tích Hiển Lâm Các, công trình cao nhất ở Hoàng thành Huế được giằng chống để đảm bảo an toàn trước mưa bão Ảnh: SƠN THÙY

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:
Giữ vững đạo đức, sự liêm chính và trách nhiệm xã hội của người làm báo

[3]

BẾ MẠC TRIỂN LÃM THÀNH TỰU ĐẤT NƯỚC:
Điểm hẹn của niềm tự hào dân tộc

[8]

Phê duyệt Đề án tổ chức Ngày Văn hóa Nghệ thuật Quốc tế tại Hà Nội

[2]

HỘI SÁCH PHƯỜNG SÀI GÒN:
Hơi thở mới cho văn hóa đọc giữa lòng đô thị

[10]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Niềm tin trên môi trường số cần được bảo vệ

● **PGS.TS BÙI HOÀI SƠN**

Trong những ngày qua, sự kiện Vingroup kiên quyết khởi kiện 68 cá nhân, tổ chức tung tin giả trên không gian mạng đã tạo nên làn sóng dư luận mạnh mẽ. Đằng sau hành động pháp lý ấy không chỉ là việc bảo vệ quyền lợi hợp pháp của một tập đoàn kinh tế tư nhân, mà còn là lời cảnh tỉnh và thông điệp gửi tới toàn xã hội: Tin giả không thể được dung thứ, và niềm tin xã hội, nhất là niềm tin trên môi trường số cần được bảo vệ như một giá trị cốt lõi.

(Xem tiếp trang 2)

CONCERT *TÔI YÊU TỔ QUỐC TÔI*:
Khúc ca bất diệt của niềm tự hào dân tộc

[11]

Cổng trường không thể là "điểm đen" giao thông

[12]

Để không ai bị bỏ lại phía sau

[15]

Phê duyệt Đề án tổ chức Ngày Văn hóa Nghệ thuật Quốc tế tại Hà Nội

Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình vừa ký Quyết định số 3269/QĐ-BVHTTDL phê duyệt Đề án tổ chức Ngày Văn hóa Nghệ thuật Quốc tế tại Hà Nội.

Mục tiêu tổng quát của đề án tổ chức "Ngày Văn hóa Nghệ thuật Quốc tế tại Hà Nội" nhằm xây dựng một sự kiện ngoại giao văn hóa thường niên mang tầm quốc tế, lấy "văn hóa làm nền tảng - nghệ thuật là phương tiện" để kết nối các quốc gia; qua đó thúc đẩy giao lưu nhân dân; tăng cường sự hiểu biết và tin cậy lẫn nhau giữa Việt Nam và cộng đồng quốc tế; đồng thời nâng cao đời sống văn hóa tinh thần, trình độ thẩm mỹ và nhận thức văn hóa toàn cầu cho người dân Thủ đô nói riêng và cả nước nói chung. Góp phần xây dựng hệ sinh thái văn hóa - giải trí hiện đại, giúp Việt Nam bắt kịp xu hướng kinh tế sáng tạo toàn cầu; kích thích mạnh mẽ nền công nghiệp văn hóa, du lịch, tạo công ăn việc làm và thúc đẩy tiêu dùng nội địa.

Mục tiêu cụ thể: Xây dựng một nền tảng giao lưu văn hóa quốc tế chính thức do Việt Nam chủ trì, tạo điều kiện để Việt Nam thể hiện vai trò chủ động trong hợp tác quốc tế về văn hóa. Thể hiện năng lực tạo dựng sân chơi văn hóa có quy mô quốc tế. Phát triển "Ngày Văn hóa Nghệ thuật Quốc tế tại Hà Nội" thành một sự kiện định kỳ gắn với một thời điểm giàu ý nghĩa trong năm của Thủ đô, qua đó góp phần định vị Hà Nội là trung tâm giao lưu văn hóa quốc tế, xây dựng thương hiệu văn hóa quốc tế cho Hà Nội. Thúc đẩy quảng bá văn hóa nghệ thuật Việt Nam ra thế giới và học hỏi các giá trị, tinh hoa văn hóa quốc tế vào trong nước...

Chủ đề: Hằng năm, Ban Tổ chức lựa chọn một chủ đề để các quốc gia tập trung giới thiệu, quảng bá về văn hóa, nghệ thuật đặc sắc của đất nước mình, khuyến khích sự giao lưu, hiểu biết lẫn nhau giữa các nước tại sự kiện "Ngày Văn hóa Nghệ thuật Quốc tế tại Hà Nội". Chủ đề sâu sắc, đa nghĩa, mang tính đa chiều, gợi mở, truyền cảm hứng, đặc biệt hướng tới giới trẻ và cộng đồng quốc tế, góp phần lan tỏa thông điệp về hòa bình, hữu nghị, sáng tạo, phát triển bền vững và hướng đến một tương lai tốt đẹp hơn...

T.SƯƠNG

Niềm tin...

(Tiếp theo trang 1)

Trên thế giới, nhiều quốc gia, tập đoàn công nghệ cũng đang tiến hành những chiến dịch quy mô nhằm chống lại sự lan tràn của thông tin sai lệch. Tất cả cho thấy "niềm tin số" đã trở thành vấn đề trung tâm của kỷ nguyên chúng ta đang sống, một nền tảng không thể thiếu để đảm bảo sự phát triển bền vững của văn hóa, kinh tế và đời sống xã hội.

Trong kỷ nguyên số, nơi từng cú nhấp chuột có thể tạo ra hiệu ứng dây chuyền, "niềm tin số" đã trở thành tài sản vô hình nhưng vô cùng quý giá của mỗi cá nhân, tổ chức và cả quốc gia. Nếu như ở thế kỷ trước, niềm tin gắn với đồng tiền, với sự trung thực trong giao thương và hệ thống pháp luật thì nay, niềm tin ấy được chuyển hóa mạnh mẽ vào không gian mạng, nơi con người giao tiếp, kinh doanh, sáng tạo, bày tỏ quan điểm và kiến tạo cộng đồng. Niềm tin số không chỉ đơn giản là tin tưởng vào thông tin trên Internet, mà còn bao hàm sự tin cậy vào toàn bộ hệ sinh thái số: Từ hạ tầng công nghệ, khung pháp luật, chuẩn mực ứng xử đến cách các cá nhân và doanh nghiệp hành xử trước cộng đồng. Nó chính là "nguồn vốn xã hội" mới, có giá trị ngang bằng, thậm chí vượt lên so với những tài sản hữu hình. Một xã hội muốn phát triển nhanh, bền vững trong thời đại toàn cầu hóa và trí tuệ nhân tạo phải đặt nền tảng trên niềm tin ấy, nếu không sẽ dễ dàng rơi vào khủng hoảng thông tin, khủng hoảng niềm tin, và từ đó kéo theo khủng hoảng văn hóa, xã hội.

Những sự kiện gần đây cho thấy tính chất sống còn của niềm tin số. Vụ Vingroup khởi kiện các đối tượng tung tin giả trên mạng không đơn thuần là một tranh chấp pháp lý, mà còn là lời khẳng định: Doanh nghiệp không chỉ bảo vệ uy tín của mình mà còn đang chung tay gìn giữ niềm tin xã hội, củng cố niềm tin vào công lý và vào sự thật. Ở cấp độ quốc tế, nhiều chính phủ đã hành động quyết liệt chống lại sự lan truyền tin giả, coi đó là mối đe dọa trực tiếp đến an ninh quốc gia và sự ổn định xã hội. Có thể nói, trong thế giới hôm nay, ai nắm giữ được niềm tin số thì sẽ có lợi thế cạnh tranh, có khả năng dẫn dắt dư luận, thậm chí dẫn dắt sự phát triển.

Nếu coi niềm tin số là "tài sản vô hình" của quốc gia thì tin giả chính là loại "virus độc hại" có khả năng tấn công trực diện vào nền tảng ấy. Trong kỷ nguyên mà mạng xã hội trở thành không gian sinh hoạt quen thuộc của hàng chục triệu người Việt, mỗi thông tin sai lệch, dù nhỏ bé, cũng có thể nhanh chóng lan rộng, tạo thành làn sóng dư luận, gây tổn hại nghiêm trọng đến cá nhân, doanh nghiệp và thậm chí cả xã hội. Không ít trường hợp đã cho thấy sự nguy hiểm của tin giả. Chỉ trong một thời gian ngắn, những tin đồn thất thiệt có thể khiến giá cổ phiếu lao dốc, niềm tin của khách hàng lung lay, uy tín của cả một tập đoàn bị xói mòn. Vụ việc Vingroup quyết liệt khởi kiện là minh chứng rõ ràng. Hành động ấy không chỉ nhằm bảo vệ lợi ích chính đáng của doanh nghiệp, mà còn là thông điệp mạnh mẽ gửi tới xã hội: Tin giả không thể được dung thứ, và bảo vệ sự thật chính là bảo vệ sức khỏe tinh thần và văn hóa cộng đồng.

Thách thức càng lớn hơn khi công nghệ mới, đặc biệt là trí tuệ nhân tạo, đang bị lợi dụng để sản xuất tin giả với mức độ tinh vi ngày càng cao. Deepfake có thể tạo ra hình ảnh, giọng nói gần như thật, làm mờ ranh giới giữa đúng - sai, thật - giả. Điều này đặt ra một nguy cơ hiện hữu: Nếu người dân mất khả năng phân biệt thông tin, sự hoang mang và bất tín sẽ lan rộng, khiến niềm tin số vốn đã mong manh lại càng dễ bị lung lay. Ở cấp độ toàn cầu, Liên Hợp Quốc đã nhiều lần cảnh báo về "đại dịch tin giả", còn nhiều quốc gia coi thông tin độc hại là một dạng "vũ khí mềm" có thể gây bất ổn chính trị, xã hội. Việt Nam không nằm ngoài xu thế đó. Vì vậy, việc nhận diện tin giả, tăng cường "sức đề kháng" thông tin cho cộng đồng, đồng thời có biện pháp pháp lý mạnh tay chính là con đường bắt buộc để bảo vệ niềm tin xã hội, cũng tức là bảo vệ an ninh quốc gia trong kỷ nguyên số.

Trong cuộc chiến chống tin giả, bảo vệ niềm tin số không phải là việc của riêng ai. Đây là trách nhiệm chung của cả hệ thống chính trị, cộng đồng doanh nghiệp và từng công dân. Bởi nếu một mắt xích buông lỏng, cả chuỗi niềm tin sẽ dễ dàng sụp đổ. Trước hết, Nhà nước phải đóng vai trò "lá chắn" pháp lý. Một khung pháp luật nghiêm minh, cập nhật với tốc độ thay đổi của công nghệ là nền tảng để ngăn chặn và xử lý tin giả. Các nghị định, luật an ninh mạng, cùng những biện pháp chế tài mạnh mẽ cần được triển khai đồng bộ, công khai, minh bạch, để người dân tin rằng pháp luật luôn đứng về phía sự thật. Không chỉ dừng lại ở chế tài, Nhà nước còn cần đi đầu trong việc cung cấp thông tin chính thống, nhanh chóng, kịp thời, giúp người dân không bị rơi vào "vùng trống thông tin" - nơi tin giả dễ dàng nảy sinh.

Doanh nghiệp cũng không thể thờ ơ. Trong bối cảnh truyền thông số, uy tín của doanh nghiệp chính là "tài sản mềm" quyết định sức cạnh tranh. Bảo vệ niềm tin của khách hàng không chỉ bằng sản phẩm chất lượng, mà còn bằng sự minh bạch, trách nhiệm và bản lĩnh trong ứng xử với khủng hoảng truyền thông. Vụ việc Vingroup khởi kiện tin giả là một minh chứng: Doanh nghiệp không chấp nhận im lặng trước sai trái, mà chủ động đứng lên bảo vệ danh dự, qua đó góp phần bảo vệ sự lành mạnh của môi trường kinh doanh và niềm tin của toàn xã hội. Và cuối cùng, không thể thiếu vai trò của từng công dân. Trong một thế giới mà "mỗi người vừa là độc giả vừa là nhà báo" nhờ mạng xã hội, trách nhiệm của công dân số là không chia sẻ tin chưa kiểm chứng, không vô tình tiếp tay cho thông tin độc hại. Kỹ năng số, khả năng kiểm chứng nguồn tin, đọc hiểu dữ liệu, phân biệt thật - giả giờ đây đã trở thành yêu cầu thiết yếu, không khác gì kỹ năng đọc viết trong xã hội truyền thống. Một công dân số có trách nhiệm chính là "bức tường lửa" vững chắc bảo vệ niềm tin chung. Chỉ khi Nhà nước quyết liệt, doanh nghiệp bản lĩnh, người dân trách nhiệm thì niềm tin số mới có thể được củng cố, lan tỏa, trở thành sức mạnh mềm của quốc gia trong kỷ nguyên mới.■

Truyền thông nâng cao nhận thức và tuân thủ pháp luật về VHTTDL của người dân

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 3264/QĐ - BVHTTDL về việc tổ chức Hội nghị truyền thông nâng cao nhận thức, trách nhiệm, hình thành thói quen tìm hiểu và tuân thủ pháp luật về văn hóa, thể thao và du lịch của người dân gắn với mô hình chính quyền địa phương 2 cấp.

Theo đó, Bộ VHTTDL giao Vụ Pháp chế chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức Hội nghị truyền thông nâng cao nhận thức, trách nhiệm, hình thành thói quen tìm hiểu và tuân thủ pháp luật về văn hóa, thể thao và du lịch của người dân gắn với mô hình chính quyền địa phương 2 cấp. Hội nghị được tổ chức nhằm triển khai thực hiện Quyết định số 977/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án "Tăng cường năng lực tiếp cận pháp luật của người dân", Quyết định số 3666/QĐ-BVHTTDL của Bộ trưởng Bộ VHTTDL ban hành Đề án "Tăng cường năng lực tiếp cận pháp luật của người dân", Kế hoạch triển khai thi hành các văn bản quy phạm pháp luật về phân quyền, phân cấp, phân định thẩm quyền của chính quyền địa phương 2 cấp trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch.

Đồng thời, tuyên truyền, phổ biến, thông tin đầy đủ, kịp thời các quy định pháp luật về phân quyền, phân cấp và phân định thẩm quyền trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch; Cung cấp, hướng dẫn các kiến thức, kỹ năng tìm hiểu, khai thác pháp luật trong lĩnh vực văn hóa, gia đình, thể dục, thể thao và du lịch, chú trọng ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số, phương tiện thông tin đại chúng, lồng ghép trong sinh hoạt cộng đồng; hướng dẫn tiếp cận ứng dụng công nghệ số trong việc phản ánh, kiến nghị về văn bản quy phạm pháp luật.

Hội nghị truyền thông nâng cao nhận thức, trách nhiệm, hình thành thói quen tìm hiểu và tuân thủ pháp luật về văn hóa, thể thao và du lịch của người dân gắn với mô hình chính quyền địa phương 2 cấp dự kiến sẽ tổ chức trong quý IV. 2025 tại 4 tỉnh, thành phố (dự kiến, Thái Nguyên, TP Huế, An Giang, Lâm Đồng). Bộ VHTTDL yêu cầu việc tổ chức Hội nghị phải được chuẩn bị chu đáo, tiết kiệm, hiệu quả; bảo đảm sự phối hợp chặt chẽ với các cơ quan, đơn vị liên quan theo đúng Kế hoạch đề ra. Các cán bộ lãnh đạo, công chức các đơn vị được triệu tập tham dự đúng thành phần, nghiêm túc.

L.SƠN

Hiệp hội Phát triển công nghiệp văn hóa Việt Nam dựa trên năm giá trị cốt lõi

Hiệp hội Phát triển công nghiệp văn hóa Việt Nam (VCIDA) vừa chính thức ra mắt với chủ đề "Công nghiệp Văn hóa Việt - Sức mạnh mềm kỷ nguyên số". Sự kiện đánh dấu bước ngoặt quan trọng trong việc kết nối nguồn lực, thúc đẩy công nghiệp văn hóa trở thành một trụ cột kinh tế, xã hội, hướng tới mục tiêu đóng góp 7% GDP vào năm 2030.

Hiệp hội đặt mục tiêu trở thành lực lượng nòng cốt, góp phần xây dựng nền kinh tế sáng tạo, bảo tồn bản sắc dân tộc trong bối cảnh hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng. Đồng thời, VCIDA cũng hướng tới đưa Việt Nam trở thành điểm đến của các nhà đầu tư, nghệ sĩ và du khách quốc tế. Ông Vương Duy Biên, Chủ tịch Hiệp hội khẳng định, việc ra đời của Hiệp hội phù hợp với xu thế phát triển của đất nước trong bối cảnh công nghiệp văn hóa đang từng bước khẳng định vai trò. Văn hóa có sức lan tỏa mạnh, truyền cảm hứng cho người dân, góp phần gìn giữ và quảng bá văn hóa Việt Nam ra thế giới.

Theo định hướng, VCIDA sẽ là tổ chức đầu mối quốc gia, thúc đẩy công nghiệp văn hóa theo hướng chuyên nghiệp, sáng tạo, hội nhập và bền vững, dựa trên 5 giá trị cốt lõi: Sáng tạo - bản sắc - kết nối - khởi tạo thị trường - phát triển bền vững. Hiệp hội không chỉ tập trung quảng bá hình ảnh đất nước mà còn đặt mục tiêu biến văn hóa thành "hàng hóa đặc biệt", mang lại lợi ích kinh tế thiết thực, một mô hình đã chứng minh hiệu quả tại nhiều quốc gia, góp phần nâng cao vị thế Việt Nam trên trường quốc tế.

P.V

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Giữ vững đạo đức, sự liêm chính và trách nhiệm xã hội của người làm báo

Sáng qua 14.9, tại Hà Nội, Thông tấn xã Việt Nam (TTXVN) đã tổ chức trọng thể Lễ đón nhận Huân chương Hồ Chí Minh (lần thứ 3) và Kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống Thông tấn xã Việt Nam (15.9.1945 -15.9.2025). Tổng Bí thư Tô Lâm dự và phát biểu chỉ đạo tại buổi lễ.

Tổng Bí thư Tô Lâm trao Huân chương Hồ Chí Minh lần thứ ba tặng Thông tấn xã Việt Nam **Ảnh: TTXVN**

Phát biểu chỉ đạo tại buổi lễ, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, ra đời và trưởng thành cùng sự lớn mạnh của đất nước, lớp lớp các nhà báo Thông tấn đã luôn vững vàng bản lĩnh, nhiệt huyết, không quản ngại khó khăn, gian khổ và hy sinh để góp phần viết nên bản hùng ca của non sông, đất nước, của Đảng quang vinh, của Tổ quốc Việt Nam thân yêu và của chính những người làm báo Thông tấn.

Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Tổng Bí thư trân trọng gửi tới các đồng chí lãnh đạo, phóng viên, biên tập viên, kỹ thuật viên, nhân viên của TTXVN qua các thời kỳ, cùng thân nhân các nhà báo - liệt sĩ, các nhà báo -thương binh, lời chúc mừng nồng nhiệt, lời thăm hỏi ân cần và những tình cảm trân quý nhất; đặc biệt biểu dương công lao, sự đóng góp của các thế hệ lãnh đạo, cán bộ, phóng viên, kỹ thuật viên, người lao động TTXVN qua các thời kỳ đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc cũng như góp phần làm nên biên niên sử của nền báo chí cách mạng Việt Nam.

Trong bối cảnh tình hình mới, Tổng Bí thư chỉ rõ, TTXVN cần không ngừng tự đổi mới để phát triển tương xứng với tầm vóc thời đại, với sự phát triển của đất nước, tiếp tục khẳng định vai trò là cơ quan thông tin chiến lược, tin cậy của Đảng và Nhà nước; là nguồn thông tin chính thống, dòng chủ lưu thông tin tích cực trên mặt trận báo chí, tư tưởng; cần bám sát, nắm chắc diễn biến tình hình trong nước và những biến động của tình hình quốc tế; chủ động thu thập, tổng hợp các nguồn thông tin; phân tích toàn diện, đánh giá và dự báo tình hình một cách chính xác, kịp thời; cung cấp các bản tin báo cáo có giá trị, thậm chí tham mưu, đề xuất, kiến nghị để lãnh đạo Đảng, Nhà nước đưa ra các quyết sách phù hợp, không để bị động, bất ngờ. Thông tin của TTXVN cần phải chuẩn xác, khách quan, nhân văn và hữu ích cho đất nước, cho nhân dân.

Để làm tốt nhiệm vụ trong giai đoạn phát triển mới của đất nước, Tổng Bí thư nhấn mạnh, người làm báo TTXVN cần không ngừng rèn luyện bản lĩnh chính trị vững vàng, trung thành với lý tưởng cách mạng, khẳng định vai trò là những chiến sĩ tiên phong, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ mà Đảng và Nhà nước giao, thông tin sâu rộng đường lối, chính sách, pháp luật và thành tựu phát triển của Việt Nam, góp phần bồi đắp niềm tin và sự đồng thuận trong xã hội; truyền cảm hứng và khơi dậy khát vọng cống hiến của cả xã hội cho sự nghiệp phát triển đất nước. Để làm tốt được yêu cầu này, người làm báo TTXVN cần giữ vững đạo đức, sự liêm chính và trách nhiệm xã hội của người làm báo, vượt lên trên những cám dỗ vật chất để luôn đứng về phía chính nghĩa, dùng ngòi bút để bảo vệ lẽ phải, cái tiến bộ, điều tốt đẹp, diệt trừ cái xấu, cái ác trong xã hội và trong chính bản thân mình.

Trước làn sóng chuyển đổi số và sự cạnh tranh khốc liệt của không gian truyền thông toàn cầu, Tổng Bí thư lưu ý, người làm báo TTXVN cần tiếp tục đổi mới mạnh mẽ phương thức làm báo và chuyển tải thông tin; tiên phong trong ứng dụng công nghệ hiện đại, làm chủ các nền tảng số, trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn. Trong tác nghiệp, cần phải luôn nhạy bén với cái mới nhưng cũng cần hết sức thận trọng. Trong xa lộ thông tin, nhiều khi thật và giả lẫn lộn, phải luôn tự trau dồi kiến thức, kỹ năng làm báo để có phản xạ nghề nghiệp chuẩn xác, làm chủ công nghệ để xác định, công bố và xử lý một cách nhanh chóng nhất những thông tin giả, thông tin sai sự thật; đồng thời lựa chọn những vấn đề mới có tính cốt lõi cung cấp kịp thời tới lãnh đạo Đảng, Nhà nước và hệ thống truyền thông...

Với truyền thống anh hùng, với quyết tâm đổi mới và khát vọng vươn lên, Tổng Bí thư tin tưởng, TTXVN sẽ phát triển mạnh mẽ, giữ vững mạch nguồn thông tin chính thống, dẫn dắt dòng chảy dư luận xã hội, tiếp tục khẳng định vai trò của cơ quan thông tấn quốc gia, cơ quan thông tin chiến lược, tin cậy của Đảng và Nhà nước. Tại Lễ kỷ niệm, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Tổng Bí thư Tô Lâm đã trao tặng Huân chương Hồ Chí Minh cho TTXVN với bề dày truyền thống, có công lao to lớn, đặc biệt xuất sắc trong sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc.

Nhân dịp này, Tổng Bí thư Tô Lâm và lãnh đạo Đảng, Nhà nước đã thực hiện nghi thức khai trương Trang thông tin Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng tại địa chỉ: https://daihoidang.vn.

P.V (tổng hợp)

Chung tay xây dựng nhà thờ Lễ Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh

Cuối tuần qua, ông Vũ Hồng Văn, Bí thư Tỉnh ủy Đồng Nai đã trao tặng 45 tỉ đồng hỗ trợ xây dựng nhà thờ Lễ Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh. Đây là nghĩa cử cao đẹp, thể hiện tình cảm sâu nặng, sự tri ân đối với bậc tiền nhân có công lớn trong công cuộc mở cõi phương Nam.

Thay mặt chính quyền và nhân dân Quảng Trị, ông Trần Phong, Chủ tịch UBND tỉnh trân trọng cảm ơn món quà quý báu từ Đảng bộ, chính quyền và nhân dân tỉnh Đồng Nai. Ông khẳng định, sự hỗ trợ này không chỉ góp phần bảo tồn, tôn vinh giá trị lịch sử, văn hóa của dân tộc mà còn là minh chứng cho tinh thần đoàn kết, gắn bó giữa các địa phương, cùng chung tay vì sự phát triển bền vững của đất nước. "Đây là món quà giàu ý nghĩa, giúp Quảng Trị có thêm nguồn lực để xây dựng công trình văn hóa tâm linh quan trọng, đồng thời tiếp thêm động lực để tỉnh tiếp tục phấn đấu, phát triển bền vững", ông Phong nhấn mạnh.

Lễ Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh (1650-1700) quê ở xã Vạn Ninh, huyện Quảng Ninh, tỉnh Quảng Bình (nay là xã Trường Ninh) là một trong những danh tướng kiệt xuất dưới triều chúa Nguyễn. Ông sinh ra trong gia tộc võ tướng, từ nhỏ đã nổi tiếng thông minh, mưu lược, giỏi binh pháp. Trong sự nghiệp, ông nhiều lần cầm quân chinh chiến, lập nhiều công trạng lớn, đặc biệt trong công cuộc mở

Khu vực lăng mộ Lễ Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh

mang bờ cõi phương Nam. Năm 1698, vâng mệnh chúa Nguyễn Phúc Chu, Nguyễn Hữu Cảnh vào Nam kinh lược, tổ chức bộ máy hành chính, lập phủ Gia Định, chia đất đai, định thuế, đặt các đơn vị hành chính ở vùng đất Nam Bộ. Nhờ những quyết sách sáng suốt ấy, vùng đất hoang hóa nhanh chóng trở thành nơi trù phú, quy tụ dân cư, đặt nền móng cho sự hình thành và phát triển của các đô thị lớn, trong đó có TP.HCM ngày nay.

Với những đóng góp to lớn, ông được nhân dân nhiều nơi lập đền thờ, tôn kính như vị khai quốc công thần ở phương Nam. Nhà thờ Lễ Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh tại quê nhà không chỉ là nơi tưởng niệm, tri ân bậc tiền nhân mà còn là điểm đến văn hóa tâm linh, góp phần giáo dục truyền thống "uống nước nhớ nguồn" cho các thế hệ. Món quà đầy nghĩa tình của tỉnh Đồng Nai trao tặng không chỉ mang giá trị vật chất mà còn là biểu tượng tinh thần đoàn kết giữa hai địa phương - Quảng Trị và Đồng Nai. Dù cách xa về địa lý, nhưng cả hai vùng đất đều chung nhịp đập tri ân lịch sử, cùng hướng tới sự phát triển bền vững, giàu bản sắc dân tộc.

VĨNH QUÝ

XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG VĂN HÓA Ở CÁC KHU DU LỊCH QUỐC GIA:

Nền tảng cho những điểm đến

●HOÀNG OANH

Trong quá trình phát triển du lịch Việt Nam, những Khu du lịch quốc gia (KDLQG) luôn được xem như "hạt nhân" để thúc đẩy tăng trưởng, lan tỏa động lực đến các địa phương và nâng tầm thương hiệu điểm đến.

Từ Sa Pa lộng lẫy trong mây trắng đến Mũi Né rực nắng vàng, từ đền Hùng linh thiêng cội nguồn dân tộc đến hồ Tuyền Lâm thơ mộng, mỗi KDLQG không chỉ mang giá trị tự nhiên và lịch sử mà còn là nơi kết tinh chiều sâu văn hóa Việt Nam.

Thiếu một khung thống nhất

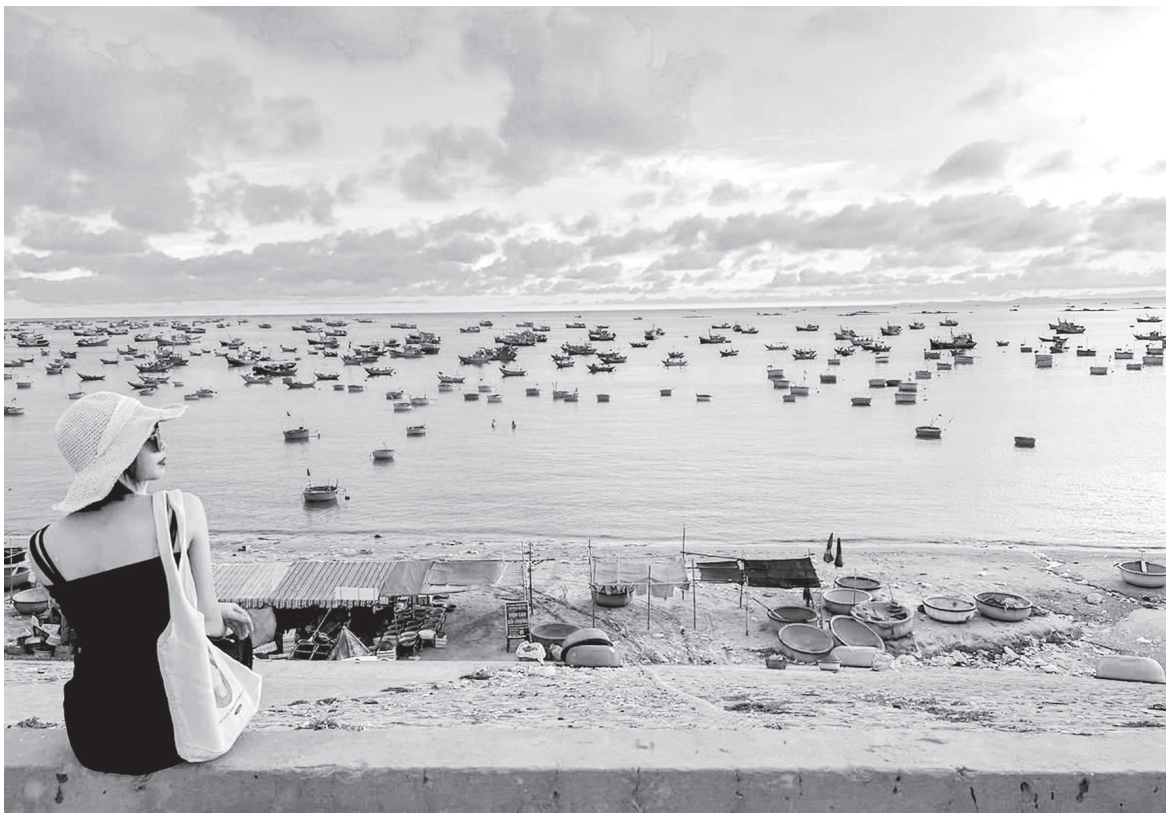
Thế nhưng, cùng với những bước tiến về hạ tầng và sản phẩm, vẫn tồn tại một thách thức: Môi trường văn hóa chưa thật sự ổn định và hấp dẫn. Ở nhiều điểm đến, cảnh chèo kéo, "chặt chém", xả rác nơi công cộng hay ứng xử thiếu thân thiện vẫn còn xuất hiện, làm vẩn đục hình ảnh điểm đến. Trong bối cảnh Việt Nam đặt mục tiêu trở thành trung tâm du lịch hàng đầu khu vực, việc xây dựng môi trường văn hóa ở các KDLQG không chỉ là yêu cầu cấp thiết, mà còn là chiến lược nền tảng để phát triển bền vững.

Thực trạng môi trường văn hóa tại một số KDLQG hiện nay cho thấy bức tranh "vừa sáng, vừa tối". Sa Pa (Lào Cai) sau khi được công nhận là KDLQG đã chứng kiến lượng khách bùng nổ. Tuy nhiên, áp lực hạ tầng chưa theo kịp, rác thải đô thị và giao thông lộn xộn làm du khách mệt mỏi. Nhiều doanh nghiệp lữ hành phản ánh, cảnh chèo kéo bán hàng và giá cả thiếu minh bạch vẫn khiến khách quốc tế e ngại. Chuyên gia du lịch Trần Minh Đức nhận định: "Sa Pa có tiềm năng sánh ngang các điểm đến nổi tiếng của thế giới, nhưng nếu không kiểm soát tốt môi trường văn hóa, sức hút sẽ giảm đi nhanh chóng".

Tại Tam Đảo (Phú Thọ) với vẻ đẹp mờ sương và khí hậu mát lành đã trở thành lựa chọn cuối tuần của hàng vạn du khách. Nhưng việc chưa có Ban quản lý chuyên trách khiến mùa cao điểm trở nên khó khăn trong quản lý điểm đến; vẫn còn hàng rong, chụp ảnh chèo kéo, vệ sinh môi trường chưa đảm bảo. Đại diện một doanh nghiệp lữ hành chia sẻ: "Tam Đảo hấp dẫn thật, nhưng nhiều khi chúng tôi ngại đưa khách vì lo ngại cảnh chen lấn, ồn ào làm hỏng trải nghiệm của du khách". Mấy năm trở lại đây, nhiều ngôi nhà, khu đất bỏ hoang khiến Tam Đảo có những góc rất hoang tàn, lạnh lẽo. Một số công trình xuống cấp nghiêm trọng và xây dang dở, cho thấy quá trình phát triển tự phát, thiếu kiểm soát đã làm hỏng kiến trúc tổng thể.

Ở phía Nam, KDLQG Núi Sam (An Giang) nổi tiếng với lễ hội Vía Bà Chúa Xứ, nhưng vẫn chưa có Quy chế quản lý toàn diện. Nhiều du khách phản ánh tình trạng "chặt chém" vào mùa lễ hội. Một chuyên gia văn hóa miền Tây thẳng thắn chia sẻ: "Tín ngưỡng là niềm tin thiêng liêng, nhưng nếu môi trường ứng xử chưa chuẩn mực, hình ảnh linh thiêng cũng dễ bị thương mại hóa". Mũi Né (Lâm Đồng) được coi là "Thủ đô resort" của cả nước đang khẳng định sức hút nhờ đường cao tốc mới và sân bay sắp đi vào hoạt động. Tuy nhiên, sự bùng nổ cơ sở lưu trú kéo theo áp lực môi trường. Vấn đề rác thải ven biển, xâm thực bờ cát khiến nhiều du khách quốc tế bày tỏ lo ngại. Hay hồ Tuyền Lâm (Lâm Đồng) mang vẻ đẹp hồ nước và rừng thông tạo không gian nghỉ dưỡng lý tưởng, nhưng sự phát triển ồ ạt của dịch vụ tự phát, tình trạng lấn chiếm đất rừng làm mất đi phần nào vẻ nguyên sơ. Tổng thể cho thấy, các KDLQG vẫn thiếu một "bộ khung văn hóa" thống nhất. Sản phẩm nhiều nhưng chưa tinh, dịch vụ nhiều nhưng thiếu chuyên nghiệp. Điều này ảnh hưởng trực tiếp đến ấn tượng của du khách, làm giảm giá trị thương hiệu.

Ông Nguyễn Quý Phương (Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam) cho biết: "Hiện nay chưa có quy định pháp lý riêng về môi trường văn hóa trong lĩnh vực du lịch. Trong khi đó, môi trường văn hóa tại khu du lịch quốc gia sẽ có tác động lớn tới việc lựa chọn điểm đến của du khách, góp phần gây dựng một hình ảnh và thương hiệu trong tâm trí của khách du lịch về điểm đến".

Khu du lịch quốc gia Mũi Né

Môi trường văn hóa tốt sẽ tạo ra trải nghiệm du lịch đặc sắc và không gian an toàn cho du khách, thúc đẩy hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa địa phương. Một môi trường văn hóa tốt có thể giúp kích thích doanh nghiệp địa phương và tăng thu nhập cho cộng đồng, đảm bảo rằng các di tích lịch sử, văn hóa được bảo tồn và quản lý một cách bền vững.

Hoàn thiện khung pháp lý cho điểm đến

Để khắc phục những bất cập, nhiều chuyên gia du lịch và văn hóa đã đề xuất một loạt giải pháp mang tính khả thi. Cần một quy chế quản lý KDLQG mang tính pháp lý, trong đó quy định cụ thể về môi trường văn hóa: Từ trách nhiệm của chính quyền, vai trò của doanh nghiệp, quyền lợi của cộng đồng đến nghĩa vụ của du khách. Đây sẽ là nền tảng để xử lý tình trạng chèo kéo, gian lận, ứng xử thiếu văn minh.

Cần sớm thông qua và áp dụng Bộ tiêu chí môi trường văn hóa cho KDLQG gồm: Thiết chế và cảnh quan văn hóa: đồng bộ, hài hòa, giữ gìn bản sắc; Bảo tồn phong tục, tập quán: du lịch gắn với di sản, lễ hội, văn hóa bản địa; Quy tắc ứng xử văn minh: Áp dụng tại điểm đến, từ cán bộ quản lý đến người dân; Sản phẩm dịch vụ văn hóa: Khuyến khích sáng tạo nhưng phải tôn trọng bản sắc; Tiêu chí đặc thù: Nhấn mạnh nét riêng của từng KDLQG để tránh đồng hóa. Người dân chính là "chủ thể" của môi trường văn hóa. Cần tạo cơ chế để cộng đồng tham gia vào quản lý, cung cấp dịch vụ và quảng bá. Khi người dân được hưởng lợi, họ sẽ gìn giữ và lan tỏa văn hóa như một niềm tự hào. Các doanh nghiệp lữ hành cũng cho rằng, kỹ năng và thái độ phục vụ mới quyết định trải nghiệm của khách. Vì vậy, đào tạo nhân lực du lịch phải đặt trọng tâm vào ý thức văn hóa, tinh thần hiếu khách và sự chuyên nghiệp.

Ứng dụng công nghệ (camera giám sát, cổng phản ánh trực tuyến, thẻ du lịch số) kết hợp với tiêu chuẩn du lịch xanh sẽ giúp quản lý hiệu quả, đồng thời xây dựng hình ảnh thân thiện với môi trường. Không chỉ quảng bá cảnh đẹp, các chiến dịch truyền thông cần tôn vinh chuẩn mực ứng xử, giá trị văn hóa đặc trưng của từng điểm đến. Đây là cách bền vững để nâng cao vị thế KDLQG trên bản đồ du lịch thế giới. Mỗi KDLQG là một "tấm gương" phản chiếu hình ảnh đất nước. Một khi Sa Pa trong lành, Tam Đảo trật tự, Núi Sam văn minh, Mũi Né sạch đẹp, hồ Tuyền Lâm nguyên sơ, Đền Hùng trang nghiêm, Trà Cổ giàu bản sắc, đó cũng là khi du lịch Việt Nam tỏa sáng trong mắt bạn bè quốc tế.

Xây dựng môi trường văn hóa không phải là việc ngày một ngày hai, mà là quá trình bền bỉ, đòi hỏi sự chung tay của Nhà nước, doanh nghiệp, cộng đồng và du khách. Chỉ khi coi văn hóa là "chìa khóa vàng", các KDLQG mới có thể trở thành điểm nhấn vàng trên bản đồ du lịch, góp phần đưa Việt Nam trở thành điểm đến văn minh, bền vững và đầy hấp dẫn.■

An Giang xây dựng văn hóa nơi công cộng, lan tỏa hành động đẹp

Văn hóa nơi công cộng không chỉ phản ánh sự hiểu biết, mà còn thể hiện ý thức trách nhiệm của mỗi người đối với cộng đồng. Tại An Giang, việc xây dựng nếp sống văn minh, ứng xử có văn hóa đang được các cấp, ngành và địa phương quan tâm đẩy mạnh, gắn với nhiều phong trào, cuộc vận động trong trường học, gia đình và xã hội.

Những hành động giản dị như giúp đỡ người già, trẻ nhỏ hay hỗ trợ người khuyết tật qua đường đều góp phần tạo nên môi trường sống nhân ái, văn minh. Đặc biệt, đối với giới trẻ, việc hình thành thói quen ứng xử đúng mực sẽ góp phần bồi đắp nhân cách, lan tỏa lối sống đẹp. Song song với việc khuyến khích và nhân rộng những tấm gương, câu chuyện hay, An Giang cũng chú trọng chế tài xử lý nghiêm các hành vi vi phạm chuẩn mực đạo đức và quy tắc xã hội. Đây là cơ sở pháp lý quan trọng nhằm vừa giáo dục, vừa răn đe, giúp mỗi cá nhân nâng cao ý thức điều chỉnh hành vi. Phường Long Xuyên, tỉnh An Giang đang thực hiện rất tốt việc tuyên truyền và khuyến khích người dân tham gia sâu vào xây dựng môi trường văn hóa nơi công cộng.

Việc lan tỏa các giá trị truyền thống, kết hợp tiếp thu nét văn minh hiện đại đang góp phần xây dựng hình ảnh một An Giang thân thiện, giàu nghĩa tình, hướng đến cộng đồng văn hóa, văn minh trong xu thế phát triển chung của xã hội.

HỒNG LIÊN

PHONG TRÀO THI ĐUA YÊU NƯỚC NHIỆM KỲ 2020-2025:

Kiến tạo diện mạo mới cho văn hóa Việt

● THẢO NGUYÊN

Trong giai đoạn 2020 - 2025, phong trào thi đua yêu nước đã trở thành động lực xuyên suốt, quan trọng, qua đó giúp Bộ VHTTDL đạt được nhiều thành tựu nổi bật, toàn diện trên mọi lĩnh vực văn hóa.

Chương trình nghệ thuật kỷ niệm 80 năm *Đề cương về Văn hóa Việt Nam* Ảnh: TR.HUẤN

Từ công tác bảo tồn di sản, phát triển đời sống văn hóa cơ sở, gìn giữ bản sắc dân tộc, đến thúc đẩy điện ảnh, mỹ thuật, công nghiệp văn hóa và bảo hộ quyền tác giả, các kết quả đạt được không chỉ khẳng định vai trò quản lý nhà nước mà còn góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, đóng góp tích cực vào sự phát triển bền vững của đất nước.

Đột phá toàn diện

Phong trào thi đua yêu nước đã lan tỏa mạnh mẽ, khơi dậy tinh thần trách nhiệm của toàn ngành trong công tác bảo tồn và phát huy di sản. Bộ VHTTDL đã tham mưu trình Chính phủ, Quốc hội ban hành 1 Luật, 2 Nghị định, Thủ tướng Chính phủ ban hành 2 Chương trình, 1 Quyết định và Bộ trưởng ban hành 4 Thông tư quan trọng liên quan đến di sản.

Đặc biệt, việc UNESCO công nhận là các Di sản Văn hóa, Thiên nhiên Thế giới Vịnh Hạ Long - Quần đảo Cát Bà (9.2023), Quần thể di tích, cảnh quan Yên Tử, Vĩnh Nghiêm, Côn Sơn - Kiếp Bạc và di sản liên quốc gia Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng và Vườn quốc gia Hin Nam Nô - Lào (7.2025) nâng tổng số di sản văn hóa, thiên nhiên thế giới ở Việt Nam lên con số 9, khẳng định giá trị vượt trội toàn cầu của văn hóa và thiên nhiên Việt Nam. Bên cạnh đó, nhiệm kỳ này ghi dấu ấn với bộ Sưu tập của Nhạc sĩ Hoàng Vân được UNESCO ghi danh là Di sản tư liệu thế giới. Cùng với ba Di sản tư liệu khu vực châu Á - Thái Bình Dương (Bia ma nhai tại danh thắng Ngũ Hành Sơn, Đà Nẵng; Văn bản Hán Nôm làng Trường Lưu, Hà Tĩnh (1689-1943); Những bản đúc nổi trên chín đỉnh đồng ở Hoàng cung Huế) nâng tổng số di sản tư liệu của Việt Nam được UNESCO ghi danh lên con số 11 di sản.

Công tác xếp hạng di tích cũng đạt bước tiến lớn, trình Thủ tướng xếp hạng 25 di tích quốc gia đặc biệt (trong tổng số 144) và quyết định xếp hạng 110 di tích quốc gia (tổng cộng 3.661). Hoạt động khảo cổ được đẩy mạnh với 194 giấy phép thăm dò, khai quật. Đáng chú ý, nhiều di tích sau tu bổ, tôn tạo đã trở thành sản phẩm văn hóa đặc thù, điểm đến du lịch hấp dẫn, góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế địa phương, tạo việc làm cho hàng vạn lao động. Tính đến 5.2025, cả nước đã kiểm kê gần 70.000 di sản văn hóa phi vật thể, trong đó 271 di sản được đưa vào Danh mục Di sản Văn hóa Phi vật thể Quốc gia. Hệ thống bảo tàng cũng phát triển vượt bậc với 204 bảo tàng (127 công lập, 78 ngoài công lập) lưu giữ trên 4 triệu hiện vật. Bộ đã trình Thủ tướng công nhận 112 bảo vật quốc gia, nâng tổng số bảo vật được bảo hộ đặc biệt lên 327 hiện vật, nhóm hiện vật.

Công tác xây dựng văn hóa cơ sở và gia đình được triển khai sâu rộng. Bộ đã báo cáo Chính phủ, trình Quốc hội thông qua Luật Phòng, chống bạo lực gia đình năm 2022, đồng thời đề xuất sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo. Chính phủ và Thủ tướng đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, giúp hệ thống thiết chế văn hóa cơ sở ngày càng hoàn thiện. Bộ đã tổ chức gần 100 sự kiện văn hóa quy mô vùng và toàn quốc, đồng thời kiểm tra, giám sát hoạt động lễ hội tại gần 60 địa phương, đảm bảo các lễ hội diễn ra an toàn, văn minh.

Phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" tiếp tục lan tỏa sâu rộng, gắn với việc xây dựng Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình và các mô hình đạo đức, lối sống mới phù hợp với từng ngành, từng địa phương. Công tác gia đình đạt nhiều kết quả ấn tượng: 12.389 mô hình phòng chống bạo lực gia đình (PCBLGĐ), 29.719 câu lạc bộ phát triển bền vững, 39.094 nhóm PCBLGĐ, 50.068 địa chỉ tin cậy cộng đồng, cùng 23.702 đường dây nóng trên toàn quốc. Hoạt động thư viện được chú trọng đầu tư, hiện đại hóa. Hơn 100 thư viện cấp tỉnh, huyện và đại học được xây mới, trang thiết bị hiện đại, đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu, giải trí của nhân dân, góp phần nâng cao dân trí và thúc đẩy xã hội học tập.

Sự đa dạng và giàu bản sắc văn hóa các dân tộc thiểu số được Bộ VHTTDL quan tâm đặc biệt. Bộ đã ban hành 1 Thông tư và triển khai nhiều Đề án tiêu biểu như: "Bảo tồn, phát huy giá trị dân ca, dân vũ, dân nhạc của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch giai đoạn 2021-2030"; "Tổ chức định kỳ Ngày hội, Liên hoan văn hóa, thể thao và du lịch các dân tộc theo khu vực và toàn quốc đến năm 2035". Đồng thời, dự án Chuyển đổi số nhằm bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của 54 dân tộc Việt Nam đã được triển khai, tạo môi trường giáo dục, tra cứu và phát triển du lịch tại Làng Văn hóa, Du lịch các dân tộc Việt Nam. Những hoạt động này không chỉ giữ gìn di sản mà còn thúc đẩy giao lưu, hiểu biết, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Lĩnh vực điện ảnh có bước chuyển mình quan trọng với Luật Điện ảnh năm 2022, 2 Nghị định, 7 Thông tư và 6 Quyết định được ban hành. Bộ đã tổ chức hiệu quả các tuần phim, đợt phim kỷ niệm các ngày lễ lớn; thành lập tổ kiểm tra phim trên không gian mạng, đã phân loại 197 phim (1.413 tập), tiếp nhận 646 thông báo phim phổ biến, xử lý và số hóa 455 hồ sơ. Bộ cũng đặt hàng sản xuất 22 chương trình phim phục vụ đồng bào miền núi, vùng sâu vùng xa, triển khai kế hoạch đặt hàng sản xuất phim giai đoạn 2021-2026 và tổ chức thành công nhiều kỳ liên hoan phim, giúp điện ảnh Việt Nam khẳng định vị thế, tham gia các mạng lưới điện ảnh châu Á như NETPAC, FPA và AFCNet. Trong khi đó, mỹ thuật và nhiếp ảnh tiếp tục phát triển sôi động. Bộ đã ban hành quy hoạch xây dựng công trình tượng đài Chủ tịch Hồ Chí Minh giai đoạn 2025-2030, tầm nhìn 2045; tổ chức các trại sáng tác, triển lãm, giúp nghệ sĩ tiếp cận sự kiện lớn, công bố tác phẩm mới. Mỗi năm, cả nước có hơn 1.000 cuộc triển lãm mỹ thuật, nhiếp ảnh, góp phần giới thiệu văn hóa, nghệ thuật Việt Nam ra thế giới, tăng cường giao lưu, hợp tác quốc tế.

Đặc biệt, dịp kỷ niệm 80 năm Quốc khánh 2.9, Triển lãm Thành tựu đất nước do Bộ VHTTDL là cơ quan thường trực tổ chức từ ngày 28.8-15.9 đã trở thành sự kiện văn hóa, chính trị quan trọng, thu hút gần 10 triệu lượt khách tham quan. Tiếp tục ghi dấu ấn mạnh mẽ về quan điểm, mọi hoạt động văn hóa đều xuất phát từ nhân dân và phục vụ nhân dân. Nhằm bảo vệ quyền lợi sáng tạo, Bộ đã tham mưu xây dựng nội dung Luật sửa đổi, bổ sung Luật Sở hữu trí tuệ năm 2022 (phần quyền tác giả, quyền liên quan), trình Chính phủ ban hành 1 Nghị định và Bộ trưởng ban hành 2 Thông tư. Giai đoạn 2021-2026, Việt Nam gia nhập 3 điều ước quốc tế về quyền tác giả, gia hạn 1 điều ước, đồng thời tham gia đàm phán quyền tác giả trong 3 Hiệp định Thương mại tự do. Từ 1.1.2021 đến 8.5.2025, đã cấp 46.724 Giấy chứng nhận đăng ký quyền tác giả, quyền liên quan.

Công nghiệp văn hóa đang trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, đóng góp ước tính 1,059 triệu tỉ đồng (khoảng 44 tỉ USD) vào nền kinh tế. Tốc độ tăng trưởng số cơ sở kinh tế hoạt động trong lĩnh vực này đạt 7,2%/năm, lực lượng lao động tăng 7,4%/năm, cho thấy sức bật mạnh mẽ của các ngành sáng tạo, từ xuất bản, âm nhạc, điện ảnh đến thiết kế, trò chơi điện tử.

Lan tỏa phong trào thi đua yêu nước

Tất cả những thành tựu trên đều gắn liền với việc triển khai sâu rộng phong trào thi đua yêu nước. Phong trào đã trở thành chất keo kết nối các cấp, các ngành, khơi dậy tinh thần trách nhiệm, sáng tạo của đội ngũ cán bộ, nghệ sĩ, nhà quản lý và toàn xã hội. Các phong trào thi đua đã cụ thể hóa tinh thần Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, đưa văn hóa thực sự trở thành nền tảng tinh thần của xã hội, là động lực phát triển bền vững.

Nhiệm kỳ 2020-2025 đánh dấu một giai đoạn bứt phá của ngành văn hóa Việt Nam. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự chỉ đạo sát sao của Chính phủ và nỗ lực từ phong trào thi đua yêu nước, Bộ VHTTDL đã đạt những kết quả toàn diện: bảo tồn và phát huy di sản, phát triển đời sống văn hóa cơ sở, gìn giữ bản sắc dân tộc, thúc đẩy điện ảnh - mỹ thuật - nhiếp ảnh, bảo vệ quyền tác giả và phát triển công nghiệp văn hóa.

Những thành tựu này không chỉ khẳng định vị thế của văn hóa Việt Nam trên trường quốc tế mà còn đóng góp quan trọng vào phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống tinh thần của nhân dân, góp phần thực hiện mục tiêu xây dựng đất nước "phồn vinh, hạnh phúc" trong thời kỳ mới. ■

(Vụ Tổ chức cán bộ, Bộ VHTTDL thực hiện)

Hơn 300 đại biểu dự Đại hội Thi đua yêu nước Bộ VHTTDL lần thứ IV

Theo kế hoạch, ngày 25.9 tại Hà Nội, Bộ VHTTDL sẽ tổ chức Đại hội Thi đua yêu nước lần thứ IV, quy tụ hơn 300 đại biểu là những điển hình tiên tiến trên mọi lĩnh vực công tác của ngành. Theo Bộ VHTTDL, các đại biểu được lựa chọn đều đáp ứng tiêu chí: Chấp hành tốt chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước; gương mẫu, đi đầu trong học tập, lao động, công tác; tích cực tham gia các phong trào thi đua; có nhiều sáng kiến đem lại hiệu quả thiết thực, đóng góp vào sự phát triển của cơ quan, đơn vị. Trong giai đoạn 2020-2024, các cá nhân này liên tục hoàn thành tốt nhiệm vụ, trong đó có ít nhất 2 lần hoàn thành xuất sắc.

Phong trào thi đua yêu nước của ngành VHTTDL thời gian qua đã trở thành động lực mạnh mẽ, khơi dậy tài năng, trí tuệ, góp phần thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới và xây dựng nền văn hóa, con người Việt Nam. Nhiều gương người tốt, việc tốt, tập thể và cá nhân sáng tạo đã được phát hiện, biểu dương trên các lĩnh vực Văn hóa, Báo chí, Thể thao, Du lịch, tạo khí thế mới và động lực mới cho toàn ngành. **HÀ AN**

“Di sản kép” của Trường Sơn hùng vĩ

● **Bài, ảnh: PHAN HIẾU**

Vườn quốc gia Kon Ka Kinh, tỉnh Gia Lai được ví như “lá phổi xanh” của Tây Nguyên. Không chỉ giữ vai trò quan trọng trong bảo tồn đa dạng sinh học mà còn là điểm đến hấp dẫn cho du khách yêu thiên nhiên và khám phá.

Vườn quốc gia Kon Ka Kinh được ví như“lá phổi xanh” của Tây Nguyên

Voọc chà vá trong Vườn quốc gia Kon Ka Kinh

> *Vườn quốc gia Kon Ka Kinh là báu vật thiên nhiên ban tặng không chỉ cho Gia Lai, mà còn cho Việt Nam và thế giới. Về định hướng phát triển du lịch, tỉnh yêu cầu đẩy nhanh hoàn thiện “Đề án phát triển du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí đến năm 2030, tầm nhìn 2045”, gắn phát triển với lợi ích cộng đồng. Đồng thời bảo tồn rừng phải đi đôi với việc để người dân hưởng lợi, từ đó cùng chung tay giữ rừng.*
>
> **(Chủ tịch UBND tỉnh Gia Lai PHẠM ANH TUẤN)**

Giữa đại ngàn Trường Sơn hùng vĩ, Vườn quốc gia Kon Ka Kinh là “di sản kép”: UNESCO công nhận là Khu Dự trữ sinh quyển thế giới và là Vườn di sản ASEAN. Nằm ở độ cao từ 570m (thung lũng sông Ba) tới 1.748m (đỉnh Kon Ka Kinh) Vườn quốc gia Kon Ka Kinh, có khí hậu mát mẻ quanh năm. Với diện tích gần 42.000 ha rừng nguyên sinh, độ che phủ gần 94%, Kon Ka Kinh là mái nhà của hơn 1.700 loài thực vật và gần 900 loài động vật, trong đó có những loài quý hiếm như vượn đen má vàng, voọc chà vá chân xám, thông 5 lá cổ thụ hay lan kim tuyến.

Vườn còn sở hữu những thắng cảnh làm say lòng người như đỉnh Kon Ka Kinh “nóc nhà” của cao nguyên Pleiku cao 1.748m, đỉnh Đá Trắng, thác Nàng Tiên, thác Kon Bông, thác H’lân, quần thể cây đa cổ thụ, rừng thông ngút ngàn. Tất cả tạo nên bức tranh thiên nhiên văn hóa hài hòa hiếm có. Đây cũng là nơi khởi nguồn của nhiều con sông lớn của Tây Nguyên như sông Ba, sông Đăk Pne, sông Ayun, vừa điều hòa khí hậu, vừa bảo vệ nguồn nước và cân bằng sinh thái cho cả vùng rộng lớn.

Không chỉ là kho báu sinh học, Kon Ka Kinh còn lưu dấu ấn lịch sử với Khu căn cứ cách mạng K10 trong kháng chiến chống Mỹ. Trong những năm tháng ấy, “rừng che bộ đội, rừng vây quân thù”. Vùng đệm của vườn là không gian sống của cộng đồng Ba Na với văn hóa đặc trưng của nhà rông, di sản cồng chiêng, thổ cẩm và các lễ hội truyền thống đậm sắc núi rừng.

Ông Trần Việt Anh, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch tỉnh Bình Định (cũ) chia sẻ: “Ở Kon Ka Kinh, chúng tôi nhìn thấy những bức tranh tổng hòa, vừa hùng vĩ vừa trữ tình, vừa nguyên sơ vừa ẩn chứa nhiều câu chuyện. Tất cả những giá trị ấy, sẽ tạo nên những sản phẩm du lịch đặc sắc trong thời gian tới. Chúng tôi sẽ xây dựng những tour đặc biệt kết hợp du lịch biển và du lịch rừng, ví dụ tour 4 ngày 3 đêm, với 2 ngày ở Quy Nhơn và 2 ngày tại Gia Lai, để du khách vừa thưởng thức đặc trưng biển, vừa trải nghiệm vẻ đẹp đại ngàn. Cách kết hợp này sẽ làm mới, tạo thêm sức hút cho tour của Gia Lai, thu hút cả khách trong và ngoài nước”.

Dưới góc nhìn của người gắn bó trực tiếp với công tác bảo tồn, ông Ngô Đức Thắng, Giám đốc Vườn quốc gia Kon Ka Kinh kỳ vọng, nơi đây sẽ nhanh chóng phát triển thành điểm đến du lịch sinh thái xanh, bền vững. Điều này không chỉ góp phần bảo vệ rừng và lưu giữ nguồn gen quý hiếm của các loài động, thực vật, mà còn khai thác được những thế mạnh đặc sắc, để Kon Ka Kinh không chỉ là nơi phục vụ nghiên cứu về đa dạng sinh học mà còn có thể sánh vai cùng các vườn quốc gia Cát Tiên, Cúc Phương, Ba Bể, Cát Bà… và tỏa sáng trên bản đồ du lịch.

Ông Phạm Anh Tuấn, Chủ tịch UBND tỉnh Gia Lai nhìn nhận, có thể nói, Vườn quốc gia Kon Ka Kinh là báu vật thiên nhiên ban tặng không chỉ cho Gia Lai, mà còn cho Việt Nam và thế giới. Về định hướng phát triển du lịch, tỉnh yêu cầu đẩy nhanh hoàn thiện “Đề án phát triển du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, giải trí đến năm 2030, tầm nhìn 2045”, gắn phát triển với lợi ích cộng đồng. Đồng thời bảo tồn rừng phải đi đôi với việc để người dân hưởng lợi, từ đó cùng chung tay giữ rừng. Lâm tặc có thể qua mặt cán bộ, nhưng không thể qua mắt dân làng.

Tỉnh Gia Lai sẽ dành nguồn lực đầu tư, nâng cấp xây dựng tuyến đường từ Quốc lộ 19 vào Vườn quốc gia Kon Ka Kinh; kết nối các nhà khoa học đến tham dự các hội thảo khoa học nghiên cứu về rừng; thu hút các nhà đầu tư tham gia đầu tư phát triển du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng tại Vườn quốc gia Kon Ka Kinh; xây dựng nhà bảo tàng động thực vật; mời bạn bè quốc tế đến khảo sát, quảng bá Kon Ka Kinh ra thế giới. Mục tiêu là từ đầu năm 2026, Vườn sẵn sàng đón khách với quy mô lớn.

Ông Phạm Anh Tuấn nhấn mạnh, du lịch tại Kon Ka Kinh sẽ phát triển theo hướng “càng hoang dã càng hấp dẫn”. Các sản phẩm trải nghiệm sẽ khai thác tối đa cảnh quan nguyên sơ: Trekking chinh phục đỉnh Kon Ka Kinh, khám phá thác nước và rừng già, trải nghiệm đời sống người Ba Na, tham gia tour quan sát động vật hoang dã, cắm trại đêm giữa rừng. Du khách không chỉ được ngắm nhìn mà còn được học hỏi về đa dạng sinh học, góp phần lan tỏa thông điệp bảo vệ thiên nhiên. ■

CVĐC toàn cầu Cao Bằng nhận giải thưởng của UNESCO

Trong khuôn khổ Hội nghị quốc tế lần thứ 11 của Mạng lưới Công viên địa chất (CVĐC) toàn cầu UNESCO (GGN) diễn ra tại Chi Lê, CVĐC toàn cầu UNESCO Non nước Cao Bằng vinh dự là 1 trong 5 CVĐC trên thế giới được nhận Giải thưởng “Mô hình hoạt động hiệu quả của Mạng lưới CVĐC toàn cầu UNESCO”.

Hội nghị GGN lần thứ 11 quy tụ khoảng 1.000 đại biểu, gồm đại diện các CVĐC toàn cầu UNESCO, các CVĐC tiềm năng, các nhà nghiên cứu, nhà khoa học, chính khách và nhà quản lý. Đây là diễn đàn để các CVĐC gặp gỡ, chia sẻ kinh nghiệm, giới thiệu những mô hình hiệu quả, giải pháp thiết thực trong xây dựng và phát triển danh hiệu CVĐC theo tiêu chí của UNESCO. Hội nghị cũng khẳng định vai trò gắn kết của GGN trong bảo tồn, phát huy giá trị di sản gắn với mục tiêu phát triển bền vững.

Tham dự Hội nghị, CVĐC Toàn cầu UNESCO Non nước Cao Bằng tham gia chia sẻ, kinh nghiệm trong quá trình xây dựng và phát triển, đồng thời tiếp thu những mô hình vận hành hiệu quả từ nhiều quốc gia. Tham gia trình bày hai tham luận với chủ đề “Bảo tồn làng nghề truyền thống gắn với phát triển du lịch bền vững” và “Bảo tồn ngôn ngữ dân tộc thiểu số trong vùng Công viên địa chất Non nước Cao Bằng”, thu hút sự quan tâm của đông đảo đại biểu quốc tế.

Trong những năm qua, CVĐC Non Nước Cao Bằng đã trở thành điểm đến hấp dẫn, góp phần quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam tới bạn bè quốc tế. Giải thưởng lần này khẳng định vị thế và uy tín của Công viên địa chất trong mạng lưới Công viên địa chất toàn cầu UNESCO, đồng thời là động lực để Cao Bằng tiếp tục phát huy hiệu quả mô hình, gắn bảo tồn di sản với phát triển kinh tế - xã hội.

Đây là sự ghi nhận xứng đáng cho những nỗ lực bền bỉ của tỉnh Cao Bằng trong công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản địa chất, cảnh quan, văn hóa, ngôn ngữ các dân tộc trong vùng CVĐC, thúc đẩy phát triển du lịch bền vững. Trở thành điểm đến hấp dẫn, góp phần quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam tới bạn bè quốc tế. Giải thưởng lần này khẳng định vị thế và uy tín của CVĐC Non nước Cao Bằng trong mạng lưới CVĐC UNESCO, đồng thời là động lực để Cao Bằng tiếp tục phát huy hiệu quả mô hình, gắn bảo tồn di sản với phát triển kinh tế - xã hội. **MINH LÝ**

Gắn văn hóa dân tộc Thái với du lịch

● **MINH HOÀNG; ảnh: T.CÔNG**

Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam (Bộ VHTTDL) vừa phối hợp với Sở VHTTDL Lào Cai tổ chức lớp tập huấn, truyền dạy và ra mắt CLB sinh hoạt văn hóa dân gian dân tộc Thái tại các thôn, bản thuộc phường Nghĩa Lộ, nhằm khích lệ người dân tích cực tham gia phát huy vai trò chủ thể trong việc nhân rộng mô hình bảo tồn, gìn giữ văn hóa truyền thống gắn với phát triển du lịch.

Trao quyết định thành lập cho CLB sinh hoạt văn hóa dân gian dân tộc Thái tại các thôn, bản thuộc phường Nghĩa Lộ

Phường Nghĩa Lộ, tỉnh Lào Cai là vùng đất hội tụ đa sắc màu văn hóa các dân tộc Tây Bắc cùng nhiều di sản văn hóa phi vật thể quốc gia được ghi danh. Nghĩa Lộ nằm trong vùng lòng chảo cánh đồng Mường Lò, không chỉ nổi tiếng với thiên nhiên hùng vĩ mà còn là vùng đất mang đậm bản sắc văn hóa của các dân tộc thiểu số, đặc biệt là dân tộc Thái.

Thời gian qua, việc bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc Thái đã được Đảng bộ, chính quyền phường Nghĩa Lộ xác định là một trong những nhiệm vụ trọng tâm trong phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Một trong những giá trị văn hóa nổi bật của Nghĩa Lộ là Nghệ thuật Xòe Thái, đã được UNESCO công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

Bên cạnh đó, phường Nghĩa Lộ thành lập các CLB, nhóm hội hoạt động bảo tồn, gìn giữ những nét đẹp văn hóa. Các CLB bảo tồn văn hóa dân tộc có nhiều đóng góp trong công tác bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa đặc sắc vùng miền như tập hợp tác phẩm nghiên cứu, sưu tầm, sáng tác và các bài viết về lịch sử - văn hóa truyền thống của vùng để biên soạn thành sách, bảo tồn, phát huy các phong tục tập quán, tín ngưỡng tốt đẹp... Các CLB luôn tích cực, nỗ lực trong công tác bảo tồn, phát huy và truyền dạy các giá trị văn hóa đặc sắc trên địa bàn với nhiều hình thức đa dạng, góp phần tạo phong trào, lan tỏa sự yêu thích, khơi dậy lòng tự hào, tự tôn về con người, vùng đất giàu bản sắc văn hóa truyền thống.

Nhằm đẩy mạnh hoạt động bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc, góp phần triển khai sâu rộng và tạo sự lan tỏa trong cộng đồng, nhất là trong thế hệ trẻ, Cục Văn hóa các Dân tộc Việt Nam (Bộ VHTTDL) phối hợp với Sở VHTTDL Lào Cai tổ chức tập huấn xây dựng, duy trì CLB sinh hoạt văn hóa dân gian dân tộc Thái tại các thôn, bản trên địa bàn phường Nghĩa Lộ. Tham gia lớp tập huấn có 50 học viên là thành viên CLB sinh hoạt văn hóa dân gian dân tộc Thái đang sinh sống tại các thôn, bản trên địa bàn phường Nghĩa Lộ. Các học viên được các chuyên gia, nghệ nhân phổ biến hướng dẫn các nội dung và phương pháp tổ chức sinh hoạt CLB văn hóa dân gian hiệu quả, phù hợp với đặc điểm của địa phương, thông qua các hoạt động bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của người Thái, nhằm khơi dậy tình yêu và ý thức giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc.

Các học viên còn được phổ biến kiến thức, kỹ năng cơ bản về tổ chức, hoạt động, duy trì sinh hoạt CLB, kỹ năng dàn dựng, xây dựng chương trình văn nghệ, viết lời giới thiệu, dẫn chương trình, kỹ năng trình diễn để tổ chức vận hành CLB bền vững trong việc bảo tồn và phát huy di sản văn hóa truyền thống của dân tộc Thái.

Ông Trần Mạnh Hùng, Phó Cục trưởng Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam cho biết: "Lớp tập huấn được Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam và Sở VHTTDL Lào Cai tổ chức nhằm triển khai hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch". Việc tổ chức lớp tập huấn truyền dạy, ra mắt CLB sinh hoạt văn hóa dân gian dân tộc Thái tại các thôn, bản trên địa bàn phường Nghĩa Lộ góp phần bảo tồn các giá trị văn hóa tiêu biểu của dân tộc Thái, từ đó tạo phong trào, lan tỏa sự yêu thích, khơi dậy lòng tự hào về vùng đất Mường Lò giàu bản sắc văn hóa trong cộng đồng các dân tộc, nhằm xây dựng quê hương Nghĩa Lộ ngày càng giàu đẹp, văn minh". ■

Nghệ thuật Xòe Thái đã được UNESCO công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại

Các hoạt động của CLB nhằm khơi dậy tình yêu và ý thức giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc Thái

Truyền dạy văn hóa dân tộc Ơ Đu và Khơ Mú

Trong Quý IV năm 2025, Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam (Bộ VHTTDL) sẽ phối hợp với Sở VHTTDL Nghệ An tổ chức các lớp tập huấn hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn, phát huy văn hóa phi vật thể dân ca, dân vũ, dân nhạc dân tộc Ơ Đu và dân tộc Khơ Mú tỉnh Nghệ An.

Các lớp tập huấn nhằm góp phần tăng cường mối đoàn kết dân tộc, đặc biệt đối với lớp trẻ thông qua các hoạt động văn hóa, truyền dạy các làn điệu dân ca, dân vũ, truyền dạy nghề truyền thống, nghi lễ văn hóa mang đậm bản sắc mỗi dân tộc; tạo điều kiện cho cộng đồng được giao lưu, vui chơi giải trí lành mạnh từ các giá trị văn hóa truyền thống của mình. Từ đó, nâng cao nhận thức về công tác bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc thiểu số, đề cao vai trò năng lực chủ thể văn hóa của các nghệ nhân, già làng, trưởng bản, người có uy tín và đồng bào dân tộc thiểu số vùng đồng bào dân tộc thiểu số trong giai đoạn hiện nay.

Tham gia các lớp tập huấn, học viên dân tộc Ơ Đu, Khơ Mú được truyền đạt các chuyên đề về công tác bảo tồn văn hóa phi vật thể các dân tộc thiểu số nói chung và dân tộc Ơ Đu, dân tộc Khơ Mú nói riêng của tỉnh Nghệ An trong giai đoạn hiện nay; chủ trương, đường lối chính sách pháp luật của Đảng và Nhà nước liên quan đến công tác văn hóa dân tộc; công tác bảo tồn và phát huy giá trị dân ca, dân vũ, dân nhạc truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch.

Các học viên còn được các nghệ nhân am hiểu về văn hóa truyền thống dân tộc Ơ Đu và Khơ Mú trực tiếp truyền dạy, thực hành trình diễn dân ca, dân vũ, dân nhạc truyền thống; quay phim, chụp ảnh và dựng phim tư liệu về bảo tồn, phát huy giá trị dân ca, dân vũ, dân nhạc truyền thống; chuyển giao sản phẩm phim tư liệu cho địa phương phục vụ công tác tuyên truyền, bảo tồn văn hóa truyền thống dân tộc Ơ Đu, Khơ Mú nói riêng, các dân tộc nói chung trên địa bàn Nghệ An.

Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam cũng sẽ hỗ trợ trang thiết bị, nhạc cụ, đạo cụ phục vụ xây dựng mô hình bảo tồn, phát huy dân ca, dân vũ, dân nhạc truyền thống các dân tộc Ơ Đu, Khơ Mú góp phần giúp bà con các dân tộc có điều kiện thực hành, trao truyền văn hóa truyền thống, đồng thời, từng bước đưa các giá trị dân ca, dân vũ, dân nhạc truyền thống đặc sắc trở thành sản phẩm du lịch đặc trưng thu hút du khách, tạo sinh kế bền vững cho người dân trên cơ sở phát huy giá trị văn hóa truyền thống gắn với phát triển du lịch.

L.HƯƠNG

BẾ MẠC TRIỂN LÃM THÀNH TỰU ĐẤT NƯỚC:

Điểm hẹn của niềm tự hào dân tộc

● **HÀ AN**

Diễn ra từ ngày 28.8 đến 15.9, Trung tâm Hội chợ Triển lãm Quốc gia tại Đông Anh (Hà Nội) đã trở thành tâm điểm của sự kiện chính trị, văn hóa lớn mang tên "Triển lãm Thành tựu đất nước".

Gần ba tuần diễn ra, Triển lãm thu hút sự quan tâm sâu rộng của công chúng trong và ngoài nước, đồng thời khẳng định vai trò là diễn đàn hội tụ thành tựu kinh tế, văn hóa, xã hội, an ninh, quốc phòng, khoa học, công nghệ của Việt Nam trong hành trình 80 năm xây dựng đất nước Độc lập - Tự do - Hạnh phúc.

Quy mô hoành tráng, tổ chức chuyên nghiệp

Với chủ đề *80 năm hành trình Độc lập - Tự do - Hạnh phúc*, Triển lãm đã chào đón gần 10 triệu lượt khách tham quan, một con số ấn tượng minh chứng cho sức hút đặc biệt. Tuy nhiên, dấu ấn mà sự kiện để lại không chỉ nằm ở quy mô tổ chức hoành tráng hay lượng khách đông đảo, mà còn ở khả năng lan tỏa mạnh mẽ tinh thần yêu nước, khơi dậy niềm tự hào dân tộc và khẳng định vị thế, tiềm lực của Việt Nam trên hành trình đổi mới, hội nhập và phát triển.

Triển lãm được tổ chức với quy mô lớn nhất từ trước đến nay, với sự tham gia đầy đủ của các cơ quan Trung ương, địa phương và hơn 110 doanh nghiệp, tập đoàn kinh tế lớn với hơn 230 gian hàng. Triển lãm giới thiệu thành tựu của gần 180 ngành nghề trên tất cả các lĩnh vực, với nhiều tư liệu, tài liệu, hiện vật, máy móc thiết bị, phim tài liệu, phóng sự, phản ánh sinh động, khá toàn diện những thành tựu nổi bật của dân tộc ta dưới sự lãnh đạo của Đảng. Đồng thời Triển lãm thể hiện truyền thống văn hóa, tinh thần lao động hăng say, sản xuất kinh doanh hiệu quả của nhân dân, doanh nghiệp trên mọi miền đất nước. Đặc biệt, Triển lãm khắc họa hình ảnh đất nước và con người Việt Nam với lịch sử hào hùng hàng nghìn năm của dân tộc; nền văn hóa đậm đà bản sắc dân tộc và thống nhất trong đa dạng của 54 dân tộc anh em; sự trù phú của sản vật trên khắp vùng miền đất nước…

Không gian sự kiện tái hiện sinh động chặng đường 80 năm đất nước, từ những hình ảnh giản dị của ngày toàn quốc kháng chiến đến mô hình các công trình thế kỷ, sản phẩm trí tuệ Việt thời công nghiệp 4.0, tất cả cùng tôn vinh hành trình gian khó nhưng vinh quang của dân tộc. Một trong những điểm nhấn nổi bật của Triển lãm là ứng dụng các công nghệ hiện đại và giới thiệu nhiều ý tưởng trưng bày sáng tạo lần đầu tiên xuất hiện trong một triển lãm quy mô quốc gia. Công nghệ thực tế ảo, thực tế tăng cường, màn hình cảm ứng tương tác, mô hình 3D và trình chiếu đa phương tiện được tích hợp đồng bộ trong các không gian trưng bày, giúp công chúng không chỉ quan sát mà còn trực tiếp tương tác, khám phá và trải nghiệm, giúp truyền tải nội dung một cách trực quan, sinh động và dễ tiếp cận hơn.

Đặc biệt, công nghệ thực tế ảo (VR), thực tế tăng cường (AR) cùng hệ thống màn hình LED khổ lớn đã mang đến những trải nghiệm văn hóa chân thực và cuốn hút. Lần đầu tiên được ứng dụng tại Triển lãm, các công nghệ này mở ra hành trình khám phá chưa từng có, dẫn dắt du khách bước vào không gian ánh sáng và công nghệ tại *Con đường Lịch sử, Con đường Văn hóa, Không gian "Việt Nam - Đất nước - Con người"*, hay chiêm ngưỡng quả cầu ánh sáng khổng lồ. Sự kết hợp hài hòa giữa tinh hoa văn hóa truyền thống và kỹ thuật hiện đại không chỉ tạo ấn tượng thị giác mạnh mẽ, mà quan trọng hơn, còn giúp công chúng thấu hiểu sâu sắc giá trị văn hóa dân tộc, khẳng định vai trò của văn hóa như sức mạnh nội sinh và nguồn lực bền vững cho sự phát triển đất nước.

Khẳng định bản sắc và vị thế Việt Nam

Là sự kiện nổi bật trong chuỗi các hoạt động chào mừng kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh 2.9, Triển lãm nhận được sự quan tâm, chỉ đạo sâu sắc của lãnh đạo Đảng, Nhà nước. Lễ khai mạc Triển lãm vinh dự được đón Tổng Bí thư Tô Lâm và nhiều lãnh đạo cao cấp của Đảng, Nhà nước.

Ngay tại lễ khai mạc Triển lãm, Thủ tướng Phạm Minh Chính đánh giá, Triển lãm được thiết kế khoa học, hiện đại, chuyên nghiệp; bố cục trưng bày phong phú, đa dạng, toàn diện; nội dung chân thực, lôi cuốn, thuyết phục; cách thể hiện hấp dẫn, ấn tượng bằng nhiều phương tiện, hình thức, phong cách, từ hiện vật, hình ảnh, tài liệu được trình chiếu bởi các công nghệ hiện đại (3D, thực tế ảo, nghe nhìn đa phương tiện, trí tuệ nhân tạo…), mang tính thực tiễn, tính hưởng thụ và chiều sâu văn hóa. "Triển lãm phản ánh sâu sắc và là sự kết tinh đóng góp, cống hiến của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta trong suốt lịch sử 80 năm vẻ vang, hào hùng của Cách mạng Việt Nam, với sự tham gia rất tích cực, chủ động, sáng tạo của các cơ quan Đảng ở Trung ương, các cơ quan của Quốc hội, các cấp, các ngành, các địa phương, đại diện cộng đồng doanh nghiệp trong quá trình tổ chức thực hiện", Thủ tướng nhận định.

Đông đảo người dân, du khách tham quan Triển lãm **Ảnh: B.LÂM**

Quả cầu ánh sáng công nghệ, Con đường Văn hóa tại Triển lãm **Ảnh: HUY AN**

> *"Triển lãm không chỉ là sự kiện trưng bày mà còn là không gian kết nối giữa quá khứ - hiện tại - tương lai, giữa lòng yêu nước và khát vọng phát triển, giữa giá trị truyền thống và công nghệ hiện đại. Qua đó khẳng định tầm vóc của dân tộc Việt Nam trên hành trình 80 năm gìn giữ và phát huy những giá trị Độc lập - Tự do - Hạnh phúc."*
>
> **(Bộ trưởng Bộ VHTTDL NGUYỄN VĂN HÙNG)**

Trong gần ba tuần diễn ra, Triển lãm đã đón gần 10 triệu lượt khách, bao gồm nhiều đoàn đại biểu quốc tế, chuyên gia kinh tế, nhà đầu tư cùng đông đảo người dân, sinh viên, học sinh. Sự quan tâm này phản ánh niềm tự hào chung trước những thành quả phát triển của đất nước. Không ít du khách quốc tế bày tỏ ấn tượng với cách Việt Nam giới thiệu các dự án năng lượng tái tạo, nông nghiệp công nghệ cao và chuyển đổi số trong quản lý nhà nước. Thành công của sự kiện còn nằm ở chiều sâu văn hóa và tinh thần dân tộc. Nhiều gian trưng bày khéo léo lồng ghép di sản và nghệ thuật truyền thống như múa rối nước, nhạc cụ dân tộc, làng nghề thủ công… giúp khắc họa một Việt Nam hiện đại nhưng vẫn đậm đà bản sắc. Ngoài hoạt động trưng bày, hàng chục hội thảo, tọa đàm cũng được tổ chức, giới thiệu nhiều sáng kiến như giải pháp chuyển đổi số trong giáo dục, y tế, các dự án năng lượng sạch, kinh tế tuần hoàn, tạo cầu nối quan trọng giữa nhà quản lý, doanh nghiệp và giới khoa học, góp phần thúc đẩy mục tiêu phát triển bền vững.

Theo kế hoạch, lễ bế mạc Triển lãm Thành tựu đất nước sẽ diễn ra tối nay 15.9 hứa hẹn trở thành điểm nhấn văn hóa, nghệ thuật đặc sắc, khép lại một sự kiện thành công rực rỡ. Lễ bế mạc sẽ tôn vinh các tập thể, cá nhân xuất sắc trong công tác tổ chức, công bố những con số ấn tượng về lượng khách và các gian hàng, ghi nhận nỗ lực của hàng nghìn cán bộ, nghệ sĩ, kỹ sư, công nhân đã cống hiến suốt nhiều tháng qua. Đồng thời gửi gắm thông điệp: Những thành tựu hôm nay chỉ là khởi đầu cho chặng đường đổi mới và hội nhập của Việt Nam. Theo Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông, "thành công của Triển lãm Thành tựu đất nước thể hiện rõ qua ba khía cạnh: Tầm vóc và quy mô: Khẳng định năng lực tổ chức sự kiện quốc gia, kết hợp hài hòa giữa truyền thống và công nghệ hiện đại; Tác động xã hội: Lan tỏa niềm tự hào dân tộc, khích lệ tinh thần cống hiến và sáng tạo; Hiệu ứng đối ngoại: Góp phần nâng cao hình ảnh Việt Nam phát triển năng động, thân thiện và sẵn sàng hợp tác quốc tế".

Khi ánh đèn của chương trình nghệ thuật với chủ đề "Tôi yêu Tổ quốc tôi" tại lễ bế mạc 15.9 dần khép lại, thành công của Triển lãm sẽ còn vang vọng như minh chứng cho sức sống, khát vọng và vị thế mới của Việt Nam trên bản đồ thế giới, tiếp thêm động lực để toàn Đảng, toàn dân, toàn quân vững bước thực hiện mục tiêu trở thành quốc gia phát triển, thu nhập cao vào giữa thế kỷ XXI. ■

Tăng cường bảo vệ di sản Huế trước mùa mưa bão

Bài, ảnh: SƠN THÙY

Bước vào mùa mưa bão, công tác ứng phó và phòng chống thiên tai tại các điểm di tích và thiết chế văn hóa tại Huế đang được triển khai tích cực. Cùng với việc đảm bảo an toàn cho công trình di tích, các đơn vị cũng sẵn sàng phương án an toàn cho du khách và nhân lực tại các điểm tham quan.

Hiện nay Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế đang được giao nhiệm vụ quản lý 43 điểm di tích với rất nhiều công trình di tích; phần lớn là các di tích thuộc quần thể di tích Cố đô Huế đã được UNESCO vinh danh là Di sản văn hóa thế giới, các di tích quốc gia. Trong đó, có nhiều công trình kiến trúc gỗ, các công trình đang trong tình trạng xuống cấp nghiêm trọng chưa được tu bổ… nên nguy cơ bị ảnh hưởng bởi thiên tai là rất lớn.

Những ngày này, lực lượng của Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế đang tiến hành công tác giằng chống bảo vệ các di tích trước mùa mưa bão. Song song với đó, công tác cắt tỉa cây xanh ở các di tích cũng được triển khai từ sớm để đảm bảo an toàn cho công trình cũng như du khách tham quan.

Theo ghi nhận của phóng viên, lực lượng của Phòng Cảnh quan môi trường - Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế đang tập trung cắt tỉa cây xanh ở khu vực Đại Nội Huế, xử lý các cây xanh có nguy cơ gãy đổ gây ảnh hưởng đến công trình di tích cũng như tổ chức các giải pháp bảo vệ cây cổ thụ, cây cảnh lâu năm. Ông Lê Trung Hiếu, Trưởng phòng Cảnh quan môi trường cho biết, công tác cắt tỉa cây xanh trước mùa mưa bão đã được triển khai từ sớm ở các điểm di tích do Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế quản lý. Đến nay đã hoàn thành công việc này tại các di tích như lăng Gia Long, lăng Minh Mạng, lăng Tự Đức,… và hiện đang tiếp tục thực hiện ở khu vực Đại Nội - nơi có hệ thống cây xanh cảnh quan lớn. "Công tác cắt tỉa cây xanh vừa phải đảm bảo an toàn cho công trình di tích vừa an toàn cho du khách tham quan nên lực lượng của chúng tôi thực hiện theo hình thức cuốn chiếu, ưu tiên các điểm di tích ở xa trước để tập trung nhân lực cho khu vực trung tâm ở Đại Nội", ông Lê Trung Hiếu cho biết.

Quần thể di tích Cố đô Huế với hàng trăm công trình tại nhiều điểm di tích phân bố ở nhiều khu vực từ trung tâm đến các vùng ven, điểm xa nhất lên đến hơn 20km, một số điểm di chuyển khó khăn khi mưa bão. Đặc biệt, các di tích ở dọc sông Hương có nguy cơ ảnh hưởng nhiều bởi thiên tai như: Phu Văn Lâu, Nghinh Lương Đình, điện Hòn Chén, lăng Thiệu Trị, lăng Minh Mạng, lăng Gia Long; cùng với đó là các công trình di tích kiến trúc gỗ như điện Long An, Quốc Tử Giám…; hay các điểm di tích có cư dân sinh sống với nhà cửa tạm bợ, không đảm bảo an toàn khi mùa mưa bão (thuộc diện di dời như chưa đi). Ông Lê Công Sơn, Phó Giám đốc Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế thông tin: Ban Chỉ huy phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn của Trung tâm đã xây dựng kế hoạch hằng năm nhằm triển khai các giải pháp ứng phó. Từ tháng 6, đơn vị đã rà soát, đánh giá lại tình trạng các di tích, công trình có nguy cơ cao như các công trình dọc sông Hương và khu vực gần núi. Triển khai các biện pháp như giằng chống, xử lý mối mọt, cắt tỉa cây xanh để đảm bảo an toàn cho các di tích. Chuẩn bị lực lượng, phương tiện, trang thiết bị cần thiết để ứng phó kịp thời khi có thiên tai xảy ra. Quan điểm là hạn chế tối đa thiệt hại cho các di tích, đồng thời nhanh chóng khôi phục cảnh quan, môi trường để phục vụ khách tham quan.

Cùng với đó, Trung tâm cũng triển khai các giải pháp bảo vệ an toàn tài sản của di tích, gồm cả hệ thống tư liệu, trang thiết bị và hiện vật, cổ vật… Gần như 100% lực lượng của Phòng Quản lý bảo vệ, Phòng Cảnh quan môi trường được phân công thường xuyên ứng trực trong thời gian bão lũ; các đơn vị khác cũng phân công nhân lực trực. Có đến hơn 20 điểm di tích do Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế quản lý được bố trí lực lượng bảo vệ, thường xuyên kết nối và thông tin kịp thời đến lãnh đạo trung tâm và chính quyền địa phương khi có diễn biến phức tạp của thiên tai. Trung tâm cũng yêu cầu Ban Quản lý dự án, đơn vị thi công các dự án trùng tu di tích phải có giải pháp đảm bảo an toàn cho hiện trường công trình cũng như hiện trạng di tích và con người, môi trường xung quanh khi có mưa bão. Đơn vị cũng có văn bản thông báo đến chính quyền địa phương về tình trạng một số hộ dân sống ở khu vực di tích để chính quyền phối hợp, hỗ trợ vận động di dời khi có thiên tai.

"Với phương châm "4 tại chỗ", đặc biệt là nhân lực và phương tiện tại chỗ, trước mỗi mùa mưa bão, chúng tôi đã tổ chức quán triệt, tập huấn cho lực lượng làm nhiệm vụ ở các điểm di tích. Đồng thời, xây dựng các phương án cứu hộ cứu nạn khi có tình huống xấu", ông Lê Công Sơn nói. Đến nay, nhiều công trình di tích kiến trúc gỗ, các di tích nguy cơ tại khu di sản Huế đã được giằng chống và tổ chức các giải pháp đảm bảo an toàn trong mùa mưa bão. Ghi nhận tại di tích cung Diên Thọ (Đại Nội Huế), nhiều công trình đã được giằng néo bằng dây thép cố định, các cây xanh cổ thụ cũng được chống đỡ. Hay tại di tích Thế Miếu, di tích Hiển Lâm Các, công trình cao nhất ở Hoàng thành đã được giằng chống từ sớm. Theo ông Trần Đình Thân, Trưởng phòng Quản lý bảo vệ (Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế) cho biết, tùy theo diễn biến thời tiết để triển khai công tác ứng phó, đảm bảo an toàn tại các di tích. Năm nay, mưa bão xuất hiện khá sớm nên đơn vị đã chủ động hoàn thành việc giằng chống tại các di tích, từ khu vực Hoàng thành cho đến các điểm di tích bên ngoài như Lương Đình, Phu Văn Lâu và tại các lăng, điện...

Di tích Hiển Lâm Các, công trình cao nhất ở Hoàng thành Huế được giằng chống để đảm bảo an toàn trước mưa bão

Lầu Tịnh Minh và cây xanh lâu năm ở cung Diên Thọ (Đại Nội Huế) được giằng chống từ sớm để phòng, tránh thiên tai

Phòng Cảnh quan môi trường đang cắt tỉa cây xanh tại vườn Cơ Hạ và Phủ Nội Vụ (Đại Nội Huế) trước mùa mưa bão

> *"Từ tháng 6, đơn vị đã rà soát, đánh giá lại tình trạng các di tích, công trình có nguy cơ cao như các công trình dọc sông Hương và khu vực gần núi. Triển khai các biện pháp như giằng chống, xử lý mối mọt, cắt tỉa cây xanh để đảm bảo an toàn cho các di tích. Chuẩn bị lực lượng, phương tiện, trang thiết bị cần thiết để ứng phó kịp thời khi có thiên tai xảy ra. Quan điểm là hạn chế tối đa thiệt hại cho các di tích, đồng thời nhanh chóng khôi phục cảnh quan, môi trường để phục vụ khách tham quan."*
>
> **(Ông LÊ CÔNG SƠN, Phó Giám đốc Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế)**

Các công trình điện Hòa Khiêm, Minh Khiêm Đường, Ôn Khiêm Đường tại lăng Tự Đức đang được trùng tu, đơn vị thi công cũng xây dựng kế hoạch đảm bảo an toàn trong mùa mưa bão. Tại các di tích có nguy cơ bị ảnh hưởng bởi sạt lở như điện Huệ Nam (điện Hòn Chén), lăng Cơ Thánh…, Trung tâm triển khai các giải pháp cấp bách hạn chế tối đa việc ảnh hưởng đến công trình di tích. Không chỉ đảm bảo an toàn cho các công trình kiến trúc, cảnh quan khu vực di tích, Trung tâm cũng có phương án đảm bảo an toàn cho cán bộ nhân viên tại các di tích, bảo vệ hệ thống hơn 11.000 hiện vật, cổ vật mà đơn vị đang lưu giữ và phát huy giá trị. ■

HỘI SÁCH PHƯỜNG SÀI GÒN:

Hơi thở mới cho văn hóa đọc giữa lòng đô thị

Hoạt động ký tặng sách thu hút đông đảo bạn đọc quan tâm

● **HỒNG HẠNH**

Sau những thay đổi về hành chính, TP.HCM không chỉ đối mặt với bài toán phát triển hạ tầng mà còn với câu hỏi lớn: "Làm sao gìn giữ và khẳng định bản sắc văn hóa đô thị?". Giữa những trăn trở ấy, một sự kiện văn hóa - nghệ thuật mang hơi thở cộng đồng đã kịp xuất hiện, mở ra không gian gắn kết và lan tỏa tri thức: "Hội sách phường Sài Gòn".

Hội sách đã đem sách về tận từng khu phố, gieo vào lòng người dân niềm tin về sức sống bền vững của văn hóa đọc - một giá trị tinh thần không thể thiếu trong hành trình xây dựng diện mạo văn hóa của Thành phố mang tên Bác.

"Làn gió" mới cho văn hóa đọc

Giữa nhịp chuyển mình hợp nhất, Hội sách phường Sài Gòn đã trở thành cây cầu kết nối bạn đọc với tri thức và tình yêu văn hóa, thắp lên ngọn lửa gắn kết bền chặt giữa con người với cộng đồng trong diện mạo đô thị mới. Chỉ sau một tuần diễn ra (từ 5-14.9), sự kiện đã thu hút đông đảo bạn đọc đến tham quan và trải nghiệm tại số 16 Alexandre de Rhodes (phường Sài Gòn, TP.HCM), với chuỗi hoạt động phong phú và sôi nổi. Đây là thành quả của sự phối hợp giữa Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường Sài Gòn, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhà xuất bản Phụ nữ Việt Nam (Chi nhánh TP.HCM).

Một trong những điểm nhấn đặc biệt là hoạt động "Ngồi xuống cùng đọc". Không chỉ đơn thuần là không gian đọc sách, nơi đây còn mở ra một khoảng lặng tĩnh tại, mỗi người có thể chọn cho mình một cuốn sách, ngồi xuống cùng bạn bè hay những người bạn "trước lạ sau quen", để cùng nhau nghiền ngẫm từng con chữ. Đặc biệt, BTC đã triển khai một cách làm độc đáo: Cứ 10 người hoàn thành việc đọc trong ít nhất 15 phút, sẽ có một cuốn sách được gửi tặng trẻ em thiệt thòi, nạn nhân bạo lực hoặc phạm nhân đang cần cơ hội tái hòa nhập. Nhờ vậy, mỗi phút giây đọc sách vừa là hành động nuôi dưỡng tri thức, vừa trở thành một nghĩa cử nhân văn, lan tỏa tình thương đến cộng đồng.

Bên cạnh đó, Hội sách còn giới thiệu hoạt động "Ôm sách về nhà", cùng chuỗi talkshow văn hóa - tri thức với sự góp mặt của nhiều chuyên gia, tác giả, nhà báo. Các chủ đề được chọn đều gần gũi và thiết thực như: *Tư duy phản biện và mạng xã hội*; *Nam giới và sức khỏe tinh thần* hay *Bạo lực mạng*, thu hút sự quan tâm từ nhiều tầng lớp bạn đọc.

Không dừng lại ở tri thức, Hội sách đã mở ra một không gian văn hóa - nghệ thuật đa sắc màu. Khách tham quan có dịp thưởng lãm và lắng nghe những thanh âm trong trẻo của đàn tranh, đàn bầu, đàn tỳ bà, đàn nhị, sáo trúc… Những giai điệu truyền thống góp phần khơi dậy tình yêu âm nhạc dân tộc, hòa quyện cùng niềm đam mê đọc sách và bồi dưỡng thêm chiều sâu văn hóa cho cộng đồng.

Trong bối cảnh các phường được sáp nhập, ranh giới hành chính cũ đã xóa nhòa, Hội sách phường Sài Gòn đã khẳng định vai trò như một "cầu nối" văn hóa - đưa con người đến gần nhau hơn, gắn kết những cư dân từ nhiều khu vực khác biệt để cùng nhau kiến tạo một cộng đồng văn minh, nhân văn và giàu bản sắc.

Hơn cả một ngày hội

Hội sách phường Sài Gòn lần đầu tiên sau khi sáp nhập chính là minh chứng cho sự linh hoạt và sáng tạo trong việc tổ chức hoạt động cộng đồng. Trong bối cảnh các phường hợp nhất, việc duy trì và phát triển không gian văn hóa là một thách thức lớn. Hội sách đã cho thấy, sự đồng hành của chính quyền, đơn vị xuất bản và người dân, hoàn toàn có thể tạo nên những không gian văn hóa ý nghĩa, gắn kết và làm phong phú thêm đời sống tinh thần của nhân dân.

Chỉ sau hơn một tuần diễn ra, sự kiện đã để lại nhiều ấn tượng đẹp. Đây không đơn thuần là hoạt động mua bán sách, mà là một ngày hội văn hóa, nơi mọi người cùng nhau trải nghiệm, khám phá và chia sẻ niềm đam mê đọc. Chị Lê Giang (phường Sài Gòn) sau hai lần ghé Hội sách cho biết: "Khác với các sự kiện lớn, Hội sách phường mang lại cảm giác thân thương, không quá đông đúc, giúp mình và mọi người dễ dàng tìm và thưởng thức sách trong không gian thoải mái".

Với Nhật Hạ, sinh viên Đại học Kinh tế TP.HCM, hành trình đến Hội sách là một niềm vui trọn vẹn, chỉ sau một vòng dạo quanh, bạn đã chọn cho mình 4 cuốn với nhiều thể loại. Hạ chia sẻ: "Điều đặc biệt nhất chính là hoạt động quyên tặng sách dựa trên số người tham gia đọc.

Niềm vui khi tìm được cuốn sách yêu thích

Chỉ cần cùng nhau ngồi xuống, đọc sách trong ít nhất 15 phút, chúng em đã góp phần đem sách đến với người yếu thế. Điều này khiến em càng muốn rủ bạn bè cùng đến, vừa đọc, vừa làm việc tốt, lại được mua sách với nhiều ưu đãi".

Song song với thành công, Hội sách cũng đặt ra những câu hỏi cho tương lai: Làm thế nào để mô hình này không chỉ gói gọn trong quy mô phường, mà có thể mở rộng, thu hút nhiều đối tượng hơn? Làm thế nào để các hoạt động văn hóa không chỉ diễn ra trong đôi ba ngày, mà trở thành thường xuyên, tạo thành thói quen và nét đẹp cộng đồng? Đây là thách thức cần sự đồng lòng từ chính quyền, các đơn vị xuất bản cho đến mỗi cá nhân. Bởi lẽ, ai cũng đều có thể trở thành một "đại sứ văn hóa đọc", lan tỏa tình yêu sách đến bạn bè, người thân.

Hội sách phường lần đầu tiên sau sáp nhập đã khẳng định một điều: Tình yêu sách chưa bao giờ thôi cháy bỏng trong lòng cộng đồng. Nó không chỉ khơi dậy văn hóa đọc, mà còn gieo niềm tin vào sức sống bền bỉ của văn hóa - nghệ thuật trong đời sống đô thị hôm nay. Hy vọng rằng, đây sẽ là tiền lệ đẹp, để rồi mỗi phường đều có cho mình một "ngày hội" riêng, nơi tri thức và nhân văn cùng nhau đâm chồi nảy lộc. ■

Hội Âm nhạc TP.HCM về nguồn, phát động chủ đề sáng tác năm 2025

Cuối tuần qua, Hội Âm nhạc TP.HCM tổ chức chuyến đi "về nguồn" tại tỉnh Đồng Tháp, với sự tham gia của các thế hệ nhạc sĩ, ca sĩ và hội viên. Chương trình mang ý nghĩa tri ân, giúp văn nghệ sĩ hôm nay có dịp ôn lại truyền thống đấu tranh của cha ông, khắc ghi công lao của các anh hùng, liệt sĩ đã hy sinh vì độc lập, tự do của dân tộc.

Tại chương trình, nhạc sĩ Nguyễn Quang Vinh - Chủ tịch Hội Âm nhạc TP.HCM đã phát động chủ đề sáng tác năm 2025, gồm: Ca khúc thiếu nhi và tuổi hồng với chủ đề *Em yêu Thành phố mang tên Bác;* Ca khúc Học tập và làm theo tư tưởng, phong cách, đạo đức Hồ Chí Minh, chủ đề *Người lính bộ đội Cụ Hồ - Lời Bác trong tim ta;* Sáng tác khí nhạc, hợp xướng ca ngợi người chiến sĩ, sự phát triển của TP.HCM; Ca khúc cổ động cho cuộc bầu cử Đại biểu Quốc hội khóa XVI và HĐND các cấp, nhiệm kỳ 2026-2031...

Dịp này, Hội Âm nhạc TP.HCM cũng kết nạp thêm hội viên mới, nhằm xây dựng đội ngũ kế thừa, phát huy truyền thống và khẳng định vai trò của âm nhạc trong đời sống văn hóa của thành phố.

BÌNH THỦY

Hòa nhạc đặc biệt *Vivaldi & Beethoven*

Vào tối 20.9, tại không gian sang trọng của Nhà hát Hồ Gươm, Dàn nhạc Giao hưởng Hà Nội (Hanoi Philharmonic Orchestra) sẽ mang đến chương trình hòa nhạc đặc biệt mang tên *Vivaldi & Beethoven*. Dưới sự dẫn dắt của nhạc trưởng Honna Tetsuji, đêm diễn quy tụ những nghệ sĩ xuất sắc của Việt Nam gồm: NSND Bùi Công Duy, GS Chương Vũ, tài năng trẻ Đỗ Phương Nhi và nhiều nghệ sĩ quốc tế.

Phần đầu chương trình sẽ mở màn với kiệt tác *Bốn mùa (Le quattro stagioni)* của Antonio Vivaldi - một trong những tác phẩm được yêu thích nhất trong kho tàng âm nhạc hàn lâm thế giới. Phần hai của chương trình sẽ đưa khán giả đến với Concerto ba đàn Đô trưởng Op. 56 của Ludwig van Beethoven - tác phẩm được coi là ấn tượng nhất của nhạc trưởng thiên tài người Đức. Hòa nhạc *Vivaldi & Beethoven* mang đến cho khán giả Việt Nam cơ hội thưởng thức những âm thanh tinh hoa trong di sản âm nhạc của nhân loại, đồng thời là minh chứng cho nỗ lực khẳng định vị thế của Dàn nhạc Giao hưởng Hà Nội trong dòng chảy âm nhạc cổ điển.

MINH HÀ

CONCERT *TÔI YÊU TỔ QUỐC TÔI:*

Khúc ca bất diệt của niềm tự hào dân tộc

● **THANH NGỌC; ảnh: TT**

Tối nay 15.9, tại Trung tâm Hội chợ Triển lãm Việt Nam (Đông Anh, Hà Nội), khán giả sẽ được thưởng thức concert *Tôi yêu Tổ quốc tôi* do Bộ VHTTDL tổ chức. Với không gian âm nhạc giàu cảm xúc, chương trình hứa hẹn mang đến một điểm nhấn nghệ thuật đặc biệt, khép lại những ngày hội rộn ràng của Triển lãm Thành tựu đất nước "80 năm hành trình Độc lập - Tự do - Hạnh phúc".

Concert "80 năm Hành trình Độc lập - Tự do - Hạnh phúc"

Một Việt Nam hùng cường và tươi mới trong âm nhạc

Sau nhiều ngày diễn ra Triển lãm, hàng triệu lượt khách tham quan đã có dịp chiêm ngưỡng những thành tựu nổi bật của đất nước trên hành trình 80 năm dựng xây và phát triển. Và tối nay 15.9, không gian nghệ thuật *Tôi yêu Tổ quốc tôi* sẽ mang đến những khúc nhạc đặc biệt để khép lại chuỗi sự kiện ý nghĩa này.

Chương trình gồm ba phần: *Tổ quốc tôi - Mạch nguồn ngàn năm, Tổ quốc tôi - Nơi triệu trái tim chung nhịp* và *Tổ quốc tôi - Khát vọng tương lai,* được chuẩn bị công phu từ nội dung cho đến dàn dựng sân khấu. Điểm nhấn là sự kết hợp giữa truyền thống và hiện đại, giữa những ca khúc đã in dấu trong ký ức lịch sử với những sáng tác mới phản ánh hơi thở đương đại. Mỗi phần là một lát cắt ý nghĩa về lịch sử và văn hóa, đưa khán giả đi từ ký ức hào hùng, sức mạnh đoàn kết đến khát vọng xây dựng đất nước thịnh vượng trong thời kỳ mới.

Tôi yêu Tổ quốc tôi quy tụ nhiều thế hệ nghệ sĩ, từ những tên tuổi gạo cội như NSƯT Đăng Dương, Việt Hoàn, Trọng Tấn, Ban nhạc Bức Tường… đến các giọng ca, ban nhạc được yêu mến như Thu Minh, Hồ Ngọc Hà, Tùng Dương, Trúc Nhân, Hoàng Thùy Linh, Bảo Anh, Rhyder, Trọng Hiếu, Pia Linh, Double2T, cùng các gương mặt trẻ ấn tượng như Thu Hằng, Phương Nga, nghệ sĩ violin Anh Tú, Tứ tấu Sol Quartet, nhóm Thanh âm xanh, vũ đoàn TRE... Đồng hành có Dàn nhạc Giao hưởng Việt Nam, Hợp xướng Nhà hát Quân đội, Đoàn nghi lễ Quân đội và Công an. Sự hội tụ đa dạng này hứa hẹn mang đến bức tranh nghệ thuật đa sắc màu, vừa đậm đà bản sắc truyền thống, vừa tràn đầy sức sống đương đại.

Ở chương I *Tổ quốc tôi - Mạch nguồn ngàn năm,* khán giả sẽ được thưởng thức những ca khúc bất hủ như: *Ca ngợi Tổ quốc* (Hồ Bắc); liên khúc *Việt Nam trong tôi là - Hoa mặt trời* (Yến Lê, Trần Tuấn Hùng)... Đây là sự kết hợp độc đáo giữa rock, violin và giao hưởng, đem đến trải nghiệm mới mẻ, tái hiện hình ảnh Tổ quốc bất diệt qua những giai điệu vừa hùng tráng, vừa trẻ trung. Bên cạnh đó, ca khúc *Tôi là người Việt Nam* (Nguyễn Hải Phong) do ca sĩ Trọng Hiếu thể hiện, với sự hòa quyện giữa âm nhạc dân tộc và hiện đại, sẽ khẳng định niềm tự hào dân tộc, bản lĩnh con người Việt Nam trong thời đại mới. Đặc biệt, *Đường đến đỉnh vinh quang* (Trần Lập) - ca khúc biểu tượng cho sức mạnh vượt khó, khát vọng vươn lên - sẽ vang lên như một "lời thề" đồng hành cùng dân tộc trên con đường đi tới độc lập, hạnh phúc.

Đến chương II *Tổ quốc tôi - Nơi triệu trái tim chung nhịp,* khán giả sẽ được sống lại tinh thần đại đoàn kết toàn dân tộc. Những tiết mục sâu lắng như: *Nỗi đau giữa hòa bình, Đồng đội, Tiến bước dưới quân kỳ...* sẽ gợi nhắc công lao to lớn của các thế hệ đi trước. Song song với đó, các ca khúc hiện đại như *Việt Nam I love, Việt Nam phi phàm...* sẽ thổi vào chương trình nguồn năng lượng trẻ trung, khẳng định tinh thần hội nhập, sự tự tin và trách nhiệm viết tiếp câu chuyện dựng xây đất nước trong bối cảnh toàn cầu hóa.

Poster của chương trình

Khép lại là chương III *Tổ quốc tôi - Khát vọng tương lai,* nơi loạt ca khúc mới sáng tác vang lên, gửi gắm thông điệp mạnh mẽ về một Việt Nam thịnh vượng, hạnh phúc. Trong đó, *Thịnh vượng Việt Nam sáng ngời, Made in Việt Nam...* sẽ trở thành những nốt nhạc đặc biệt, vừa gắn kết truyền thống, vừa khẳng định khát vọng vươn tầm quốc tế. Đây cũng chính là lời khẳng định niềm tự hào dân tộc và ước mơ xây dựng một tương lai rạng rỡ cho đất nước.

Khúc ca đoàn kết và khát vọng

Điểm nhấn được chờ đợi nhất của concert chính là ca khúc *Viết tiếp câu chuyện hòa bình* của Nguyễn Văn Chung. Phiên bản mới của ca khúc vốn quen thuộc với giới trẻ sẽ được thể hiện qua sự kết hợp giữa ca sĩ Tùng Dương, Hợp xướng Thăng Long, Dàn nhạc Giao hưởng và vũ đoàn TRE, khép lại chương trình như một lời hẹn với tương lai: Từ nền hòa bình hôm nay, dân tộc Việt Nam tiếp tục viết nên những trang sử mới bằng trí tuệ, nhân ái và khát vọng vươn lên không ngừng.

Nhạc sĩ Nguyễn Văn Chung chia sẻ: "Khi chứng kiến những đổi thay gần đây của đất nước, trong tôi trào dâng rất nhiều cảm xúc. Tôi có niềm tin tuyệt đối rằng dân tộc ta đang bước vào một kỷ nguyên mới với nhiều điều tốt đẹp chờ đón trong tương lai. Niềm tin ấy thôi thúc tôi sáng tác ca khúc *Viết tiếp câu chuyện hòa bình,* không chỉ để gửi gắm tình cảm cá nhân, mà còn mong muốn trở thành lời hiệu triệu tuổi trẻ cùng chung tay dựng xây Tổ quốc Việt Nam ngày càng tươi đẹp".

Theo nhạc sĩ, âm nhạc không chỉ là nghệ thuật mà còn là nhịp cầu kết nối các thế hệ, khơi gợi niềm tin và trách nhiệm. Chính vì thế, concert *Tôi yêu Tổ quốc tôi* không đơn thuần là một đêm nghệ thuật bế mạc, mà là bản giao hưởng kết tinh từ 80 năm lịch sử. Tám mươi năm qua, dân tộc Việt Nam đã đi qua chiến tranh, vượt muôn vàn gian khó để kiến tạo một đất nước Độc lập - Tự do - Hạnh phúc. Hôm nay, trong hòa bình, mỗi người càng thấm thía hơn giá trị của đoàn kết, yêu thương và trách nhiệm gìn giữ những thành quả ấy.

Từ những ca khúc gợi nhớ chiến tranh đến các giai điệu trẻ trung, hiện đại, đêm nhạc trở thành sợi dây gắn kết triệu triệu trái tim, khẳng định sức sống trường tồn của một dân tộc giàu truyền thống và bừng sáng khát vọng vươn mình trong kỷ nguyên mới. ■

Cổng trường không thể là "điểm đen" giao thông

HOÀNG HƯƠNG

Trên nhiều nẻo đường từ thành thị đến nông thôn, những ngày đầu năm học 2025-2026 xuất hiện hình ảnh học sinh vi phạm luật giao thông ngay trước cổng trường. Ở Hà Nội, các đợt ra quân đầu tháng 9 đã ghi nhận không ít trường hợp thanh thiếu niên chưa đủ tuổi lái xe, không đội mũ bảo hiểm, luồn lách, phóng bạt mạng trên đường phố...

Thực tế tưởng như vụn vặt ấy lại soi chiếu một lát cắt về văn hóa ứng xử nơi công cộng, phản ánh thói quen tham gia giao thông của giới trẻ, đồng thời đặt ra yêu cầu cho gia đình, nhà trường và cộng đồng trong việc cùng chung tay vun đắp nếp sống văn minh, an toàn trên từng ngõ phố, bản làng.

Tăng cường xử phạt học sinh vi phạm để răn đe

Báo động từ những con số

Chỉ tính trong 8 tháng (từ 15.12.2024 đến 14.8.2025), cả nước đã xảy ra 12.318 vụ tai nạn giao thông, làm 6.988 người chết và 8.151 người bị thương. Mặc dù chưa có số liệu ở cấp Quốc gia riêng cho đối tượng học sinh, nhưng thống kê từ nhiều địa phương cho thấy, tình trạng vi phạm trong lứa tuổi học đường, nơi đang phát sinh nhiều nguy cơ mới từ xe đạp điện, xe máy điện, là rất đáng quan ngại.

Tại TP.HCM, từ ngày 1.1 đến 14.5.2025, CSGT đã xử lý gần 2.500 trường hợp học sinh, sinh viên vi phạm Luật Trật tự an toàn giao thông (TTATGT), chủ yếu không đội mũ bảo hiểm, điều khiển xe phân khối lớn khi chưa đủ tuổi. Ở Đồng Nai, trong 8 tháng đầu năm 2025, lực lượng chức năng ghi nhận 39 vụ tai nạn liên quan học sinh, khiến 25 em tử vong, 28 em bị thương. Tại Thái Nguyên, chỉ trong 6 tháng (15.12.2024 - 14.6.2025), đã xảy ra 28 vụ tai nạn giao thông liên quan học sinh, làm 11 em tử vong, 31 em bị thương. Ở Kon Tum, trong "tháng cao điểm" bảo đảm an toàn giao thông (ATGT) cho học sinh, số trường hợp bị xử lý tăng tới 378% so với cùng kỳ 2023, cho thấy khi tăng cường tuần tra - kiểm soát, vi phạm bị "lộ" nhiều hơn chứ không hề thuyên giảm.

Riêng Hà Nội, từ ngày 1-11.9, rất nhiều trường hợp học sinh đi xe máy không đội mũ, tháo biển kiểm soát, phóng nhanh, lạng lách đã bị lực lượng CSGT các đội số 7, số 9 xử lý. Sở GD&ĐT yêu cầu 100% học sinh ký cam kết chấp hành ATGT trong năm học này. Các động thái trên nối tiếp chỉ đạo của Chính phủ về "tháng cao điểm học sinh đến trường", yêu cầu địa phương siết chặt TTATGT từ cổng trường ra các trục đường kết nối.

Thực tế, những vụ tai nạn thương tâm liên quan học sinh vẫn là nỗi đau nhức nhối chưa có hồi kết. Sáng 30.9.2024, tại phố Kim Ngưu (Hà Nội), em Đ.N.L., học sinh lớp 10 Trường THPT Việt Đức, điều khiển xe máy điện đã va chạm với xe tải chạy ngược chiều khiến em tử vong. Chiều 1.3.2025, tại TP Dĩ An (Bình Dương, nay là TP.HCM), em P.A.N., học sinh lớp 9, khi đi học bằng xe đạp điện đã bị xe ben rẽ phải cán qua, tử vong ngay tại hiện trường. Đặc biệt, sáng 6.9.2025, tại Trường Phổ thông Dân tộc nội trú Tây Nguyên (Đắk Lắk), một nam sinh lớp 6 không may va chạm với xe thu gom rác trong khuôn viên trường và tử vong, gây xót xa trong dư luận.

Chặn "thói quen nguy hiểm" trước cổng trường

Nhóm hành vi vi phạm lặp đi lặp lại qua nhiều năm qua vẫn xoay quanh: Chưa đủ tuổi điều khiển xe nhưng vẫn đi xe máy/xe máy điện đến trường; không đội mũ bảo hiểm; đi ngược chiều, vượt đèn đỏ; tụ tập đi hàng ba, hàng bốn... Khi cộng hưởng với mật độ phương tiện cao ở khu vực cổng trường, nguy cơ va chạm tăng đột biến.

Về khung pháp lý, từ ngày 1.1.2025, nhiều quy định đã siết chặt: Người từ đủ 16 tuổi được lái xe gắn máy dưới 50cm³; từ đủ 18 tuổi mới được lái xe từ 50cm³ trở lên. Với xe đạp điện/xe máy điện, người điều khiển và người ngồi sau bắt buộc đội mũ bảo hiểm cài quai đúng quy cách; vi phạm có thể bị phạt 400.000-600.000 đồng theo các nghị định xử phạt hiện hành. Đặc biệt, mức xử phạt phụ huynh/chủ phương tiện giao xe cho người chưa đủ điều kiện đã được nâng đáng kể (đối với xe máy: 8-10 triệu đồng; ô tô: 28-30 triệu đồng), thể hiện quan điểm xử lý nghiêm trách nhiệm liên đới để răn đe.

Tuy nhiên, chế tài chỉ là phần "ngọn". Gốc rễ nằm ở hai điểm "chết người" là thói quen dễ dãi của một bộ phận phụ huynh - coi trọng sự thuận tiện hơn an toàn và khoảng trống kỹ năng của học sinh - chưa được trang bị đầy đủ kiến thức pháp luật, kỹ năng quan sát, phán đoán rủi ro khi lưu thông trong đô thị đông đúc.

Để "rèn" học sinh vào khuôn khổ, Luật TTATGT đường bộ và Nghị định 151/2024/NĐ-CP đã quy định nội dung giáo dục ATGT cụ thể trong nhà trường từ năm 2025, Bộ GD&ĐT đã yêu cầu tăng cường giáo dục pháp luật về ATGT trong năm học 2024-2025 tại Công văn 4857/BGDĐT-GDCTHSSV. Nhưng đối với nhiều học sinh, bài học vẫn chỉ nằm trên giấy, chưa thực sự áp dụng vào thực tiễn cuộc sống.

Mặt khác, nếu nhìn từ số liệu thống kê của Bộ Công an, tai nạn giao thông đang giảm ở nhiều chỉ tiêu; tuy nhiên, khu vực cổng trường vẫn là điểm nóng do xung đột giữa phụ huynh đưa đón, xe buýt và học sinh tự đi phương tiện cá nhân. Bài toán vì thế không chỉ là "phạt nặng hơn", mà là thiết kế lại an toàn, từ tổ chức luồng, điểm dừng/ đỗ, "vùng chậm" giới hạn tốc độ, dải phân cách mềm tạm thời theo khung giờ, và bố trí CSGT/TTGT, đoàn thanh niên, bảo vệ nhà trường... phối hợp trực tuyến để xử lý nhanh các tình huống.

Thực tế ra quân ở Hà Nội cho thấy tác động răn đe rõ rệt: Học sinh vi phạm bị lập biên bản, nhiều em phải có phụ huynh đến làm việc; song song, việc truyền thông tại chỗ đã giúp các bạn khác chứng kiến, nhận thức và điều chỉnh hành vi. Kết quả ấy khẳng định, khi chế tài đủ nghiêm đi đôi với giáo dục phù hợp, những thói quen nguy hiểm hoàn toàn có thể được hạn chế.

Nhưng để bền vững, cần cơ chế trách nhiệm kép. Với nhà trường, không dừng ở "ký cam kết 100%" đầu năm mà phải có cơ chế điểm rèn luyện/thi đua gắn với ATGT, lồng ghép kiểm tra kỹ năng nhận diện rủi ro giao thông ngay trong các tiết sinh hoạt, mời CSGT/TTGT vào lớp dạy mô phỏng tình huống (video/VR), tổ chức "ngày không xe máy" theo tuần...

Với phụ huynh, các mức phạt là lời nhắc rằng "tiện một phút, rước họa cả đời"; bên cạnh đó, hội phụ huynh cần tham gia trực tiếp tổ chức luồng đón - trả học sinh, phân công ca trực, phối hợp cùng địa phương quản lý "xe đưa đón an toàn".

Cần chuẩn hóa bản đồ ATGT trường học: Bán kính 300-500m quanh trường phải là vùng tốc độ thấp, có vạch qua đường nâng cao, đèn tín hiệu ưu tiên giờ tan học, camera xử phạt nguội, nhà chờ xe buýt an toàn - để học sinh có lựa chọn an toàn - rẻ - tiện. Những khuyến nghị này không mới, nhưng sau mỗi mùa khai giảng, kết quả phụ thuộc vào mức độ làm thật của từng địa phương.

An toàn giao thông học đường là phép thử văn hóa pháp quyền ở mức gần gũi nhất: Giữa cổng trường và con em chúng ta. Không thể chấp nhận "đầu trần - phóng nhanh - chưa đủ tuổi" như một thói quen xã hội. Khi phụ huynh dừng việc giao xe tuỳ tiện, nhà trường dạy kỹ năng thực chất, lực lượng chức năng xử lý nghiêm - nhất quán, hạ tầng quanh trường được thiết kế an toàn theo khung giờ, chúng ta mới chặn được vòng lẩn quẩn tai nạn. Đó cũng là cách thay đổi hành vi lâu dài của cộng đồng. ■

Nhiều chương trình hỗ trợ HSSV đầu năm học 2025-2026

Bước vào năm học 2025-2026, Trung tâm Hỗ trợ HSSV TP.HCM triển khai nhiều hoạt động đồng hành cùng HSSV. Gần 800 suất học bổng với tổng trị giá gần 6,8 tỉ đồng được trao cho những trường hợp vượt khó, học giỏi, gồm học bổng cho học sinh từ lớp 1 đến lớp 12; bảo trợ học sinh bị ảnh hưởng dịch Covid-19; học bổng SCG Sharing the Dream, Power On và học bổng cho tân sinh viên... Thông tin và hướng dẫn hồ sơ được công bố tại website hocbong.sac.vn.

Bên cạnh học bổng, Trung tâm đã tiếp nhận hơn 2.500 chỗ trọ từ 800 địa chỉ và 15 ký túc xá, công bố trên các kênh trực tuyến sac.vn/nha-tro và app.sac.vn/nhatro. Giá phòng trung bình từ 2,5-4 triệu đồng/tháng cho 2-3 người ở. Về việc làm, gần 2.000 đầu việc bán thời gian được cập nhật trên website sac.vn và Fanpage SAC Việc làm, với mức thù lao từ 25.000 đến 180.000 đồng/giờ.

Trong năm học này, khoảng 90 chương trình sẽ được triển khai, tập trung vào kỹ năng sống và kỹ năng an toàn như tuyên truyền văn hóa giao thông, tập huấn lái xe, tư vấn sức khỏe, phòng tránh bệnh học đường, kỹ năng ứng xử trên mạng xã hội, định hướng nghề nghiệp và phòng chống lừa đảo việc làm, tín dụng đen, công nghệ cao. Trong tháng 10 và 11, TP.HCM sẽ tổ chức vinh danh thủ khoa, Ngày hội "Học sinh Trung học phổ thông" và Liên hoan "Câu lạc bộ - Đội - Nhóm học sinh THPT, GDTX".

T.TRANG

TẢO HÔN VÀ HÔN NHÂN CẬN HUYẾT:

Vết gợn buồn trong bức tranh văn hóa vùng cao

● NGUYỄN LINH

Giữa núi rừng Thanh Hóa, nơi bản làng yên bình soi bóng bên dòng suối, gia đình là điểm tựa bền chặt nuôi dưỡng bao thế hệ đồng bào dân tộc thiểu số. Thế nhưng, phía sau khung cảnh bình yên ấy, nhiều mái ấm vẫn đang chịu ảnh hưởng bởi vấn nạn tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống. Những hủ tục này không chỉ làm tổn hại hạnh phúc gia đình, mà còn để lại hệ lụy nặng nề cho tương lai con trẻ và sự phát triển bền vững của cộng đồng.

Bi kịch từ những đám cưới vội vàng

Sinh năm 2000, khi mới 15 tuổi, Sung Thị Dia ở bản Pha Đén (xã Pù Nhi) đã khoác áo cô dâu, về nhà chồng với Lâu Văn Sính, hơn cô 4 tuổi. Cả hai chỉ học hết lớp 9, không nghề nghiệp, chưa kịp sống trọn tuổi thanh xuân đã trở thành cha mẹ của hai đứa trẻ.

Trong căn nhà gỗ chênh vênh bên triền núi, cuộc sống của đôi vợ chồng non nớt thiếu thốn triền miên. Cơm áo gạo tiền đè nặng, mâu thuẫn ngày càng chồng chất. Vài năm sau, hôn nhân tan vỡ. Dia rời quê ra Bắc Ninh làm công nhân, để lại con trai 10 tuổi cho chồng, con gái 8 tuổi cho ông bà ngoại. Mái ấm tan nát, những đứa trẻ lớn lên trong cảnh côi cút - tất cả bắt đầu từ đám cưới vội vàng khi tuổi đời còn quá non.

Câu chuyện của Dia không hiếm gặp. Ở nhiều bản làng heo hút miền Tây Thanh Hóa, những đám cưới "chui" vẫn diễn ra lặng lẽ. Có em gái mới 14-15 tuổi đã rời ghế nhà trường để làm dâu; có cậu trai vừa 16 tuổi đã gánh vác trách nhiệm làm cha. Sau tiếng khèn, chén rượu cần trong ngày cưới là chuỗi ngày thiếu trước hụt sau. Em Thào Thị Dua, ở bản Khằm 1 (xã Trung Lý), kết hôn khi mới 14 tuổi, chưa học hết lớp 7. Nay 17 tuổi, em đã là mẹ của một bé trai hơn hai tuổi. Không kiến thức, không nghề nghiệp, vợ chồng Dua sống trong căn nhà vách nứa tạm bợ, khó khăn chồng chất. Dua chỉ ước: "Con mình sau này được đi học, không phải khổ như bố mẹ".

Cùng với đó, không ít gia đình rơi vào cảnh ly tán. Bà Trương Thị Cầu, đội 5 xã Ngọc Lặc, kể trong nghẹn ngào: Con trai bà, anh Lê Văn Huân (sinh năm 1983), lấy vợ năm 2010 khi cả hai đều không có việc làm ổn định. Chỉ 3 năm sau, vợ bỏ đi, để lại con nhỏ mới 15 tháng tuổi. Anh Huân cũng tha hương cầu thực, bà Cầu một mình nuôi cháu, gồng gánh việc nương rẫy, sống nhờ sự hỗ trợ của địa phương.

Trường hợp khác, em Phạm Thị Hiền (sinh năm 2002, xã Ngọc Lặc) lấy chồng khi chưa đủ tuổi đăng ký kết hôn. Sau đám cưới, Hiền buộc phải nghỉ học vì mang thai. Tương lai khép lại sau tấm áo cưới, cuộc sống phụ thuộc vào cha mẹ và công việc làm thuê bấp bênh của chồng.

Cuộc sống gia đình của em Thào Thị Dua trong căn nhà vách nứa đơn sơ vẫn bộn bề khó khăn, thiếu trước hụt sau

Ông Lê Quốc Huấn, Phó Giám đốc Trung tâm Y tế Mường Lát trăn trở: "Tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống không chỉ tước đi cơ hội học tập, việc làm, mà còn gây hại trực tiếp đến sức khỏe bà mẹ, trẻ em. Những người mẹ chưa phát triển hoàn thiện về thể chất khi mang thai dễ sinh con suy dinh dưỡng, thấp còi. Về lâu dài, đây là rào cản lớn cho sự phát triển bền vững của cộng đồng".

Theo pháp luật, hôn nhân cận huyết thống là kết hôn hoặc chung sống như vợ chồng giữa những người cùng huyết thống trong phạm vi 3 đời. Hệ quả rất nặng nề: Phụ nữ dễ gặp rủi ro khi sinh nở, trẻ sinh ra dễ mắc bệnh di truyền, khuyết tật. Dược sĩ CKII Bùi Hồng Thủy, Chi cục trưởng Chi cục Dân số tỉnh Thanh Hóa cho biết: "Trong số trẻ sinh ra từ hôn nhân cận huyết, có tới 25% khả năng mắc bệnh và 50% mang gen bệnh tan máu bẩm sinh Thalassemia, căn bệnh chưa có cách chữa dứt điểm, chi phí điều trị kéo dài suốt đời".

Ở chiều tích cực, theo Sở Dân tộc và Tôn giáo tỉnh Thanh Hóa, tỷ lệ tảo hôn trong đồng bào dân tộc thiểu số đã giảm từ 2,38% (2021) xuống còn 1,61% (2024). Đặc biệt, từ năm 2022 đến nay, toàn tỉnh không còn trường hợp hôn nhân cận huyết thống. Tuy vậy, những hủ tục vẫn len lỏi trong các bản làng xa xôi, như ngọn lửa âm ỉ chưa tắt. Nguyên nhân bắt nguồn từ phong tục lâu đời, kinh tế khó khăn, trẻ em bỏ học sớm, sự thiếu quyết liệt trong xử lý ở cơ sở và cả tác động tiêu cực từ mạng xã hội. Trên hết là ý thức của một bộ phận người dân chưa đầy đủ, chưa lường hết hậu quả lâu dài.

Một tiết mục tuyên truyền tại Hội thi giảm thiểu tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số tỉnh Thanh Hóa

Những bước đi bền bỉ, hy vọng đổi thay

Trước thực trạng nhức nhối, Thanh Hóa xác định việc giảm thiểu tảo hôn, tiến tới xóa bỏ hôn nhân cận huyết thống là nhiệm vụ vừa cấp bách, vừa lâu dài. Thực hiện Đề án 498 (giai đoạn II) và Tiểu dự án 9.2 thuộc Chương trình Mục tiêu quốc gia 1719, nhiều ngành, địa phương đã đồng loạt triển khai giải pháp.

Từ 2022-2024, ngành Y tế phối hợp tổ chức 258 hội nghị tuyên truyền với hơn 29.000 lượt người tham dự; 26 hội nghị tập huấn cho 2.500 cán bộ; 20 hội thi sân khấu hóa cấp huyện; 50 cuộc thi "Rung chuông vàng", ngoại khóa tại trường học. Hơn 29.000 tờ rơi, 62 pa nô, 105 băng rôn đã được phát hành. Đặc biệt, 27 mô hình điểm ở thôn, xã, trường học được xây dựng để nhân rộng cách làm hiệu quả.

Đề án nâng cao chất lượng dân số ở 174 xã cũng đã thành lập các CLB sức khỏe sinh sản vị thành niên, thanh niên, với 348 buổi sinh hoạt, thu hút 17.400 lượt người. Ở đó, kiến thức về sức khỏe sinh sản, hệ lụy của tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống được truyền tải không chỉ bằng bài giảng, mà qua đối thoại, sân khấu hóa, ngoại khóa. Ông Lê Bá Thắng, Phó Chi cục trưởng Chi cục Dân số tỉnh nhấn mạnh: "Truyền thông là giải pháp tối ưu. Muốn hiệu quả, phải nói trúng, nói đúng đối tượng, đưa dẫn chứng cụ thể, hình ảnh trực quan. Khi bà con tận mắt thấy, tận tai nghe, họ mới thực sự thay đổi".

Một số địa phương đã mạnh dạn đưa quy định về tuổi kết hôn, đăng ký hôn nhân, cam kết không tảo hôn vào hương ước, quy ước. Đây được coi là tiêu chí bình xét "Gia đình văn hóa", "Thôn bản văn hóa". Nhiều nơi xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên để con cái tảo hôn, tạo sức răn đe. Bà Hắp Thị Quỳnh Trang, Chủ tịch UBND xã Pù Nhi, chia sẻ: "Hôn nhân cận huyết thống ở xã đã chấm dứt. Nhưng để xóa bỏ tảo hôn, chúng tôi phải kiên trì nhiều giải pháp. Ngoài chính quyền, sự tham gia của già làng, trưởng bản rất quan trọng. Tiếng nói của họ có sức nặng, giúp bà con thay đổi nhận thức và hành động".

Ở góc độ văn hóa, lãnh đạo Sở VHTTDL Thanh Hóa khẳng định: "Tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống không chỉ ảnh hưởng chất lượng dân số, mà còn bào mòn nền tảng văn hóa cộng đồng. Chúng tôi xây dựng mô hình thôn bản văn hóa kiểu mẫu, trong đó tiêu chí *Không tảo hôn, không hôn nhân cận huyết thống* là chuẩn mực. Đây vừa là biện pháp phòng ngừa, vừa là động lực thúc đẩy cộng đồng thay đổi".

Các đoàn thể cũng vào cuộc. Đoàn Thanh niên mở diễn đàn "Thanh niên với hôn nhân văn minh", "Tuổi trẻ nói không với tảo hôn". Hội Liên hiệp Phụ nữ tập huấn cho các bà mẹ trẻ. Cán bộ dân số đến từng hộ gia đình có con trong độ tuổi vị thành niên để tư vấn, ký cam kết. Nhiều xã miền núi đã xây dựng mô hình "Thôn bản không có tảo hôn", phát huy hiệu quả. Hễ gia đình chuẩn bị cưới khi con chưa đủ tuổi, trưởng bản, cán bộ xã kịp thời đến vận động, giải thích. Không ít đám cưới được hoãn lại, tạo cơ hội cho các em tiếp tục học tập.

Để đi đến đích, cần sự đồng lòng mạnh mẽ hơn nữa từ cấp ủy, chính quyền, đoàn thể đến từng người dân. Cán bộ cơ sở phải sát dân, tận tâm; già làng, trưởng bản phải gương mẫu; và trên hết, thế hệ trẻ phải tự ý thức, chủ động bảo vệ tương lai của chính mình.

Chỉ khi những đám cưới sớm chấm dứt, hôn nhân sai luật không còn, miền núi mới thực sự thoát khỏi vòng lẩn quẩn nghèo khó. Khi ấy, tiếng khèn, điệu hát sẽ ngân vang trong niềm vui trọn vẹn; tương lai mới rộng mở với một thế hệ được học hành, lập thân, lập nghiệp, tiếp bước gìn giữ và phát huy văn hóa truyền thống trên nền tảng bền vững.■

V.LEAGUE 2025-26:

Diện mạo mới từ ngoại binh, Việt kiều và lớp trẻ

NGỌC NGUYỄN

V.League 2025-26 khởi tranh trong sự háo hức của người hâm mộ khi hàng loạt tín hiệu tích cực xuất hiện ngay từ đầu mùa. Tổng giá trị chuyển nhượng của giải đạt mức kỷ lục, nhiều bản hợp đồng ngoại binh đình đám được ký kết, trong khi làn sóng cầu thủ Việt kiều về nước thi đấu ngày càng đông đảo. Cùng với đó, những gương mặt trẻ tuổi nội địa cũng dần khẳng định vị trí, tạo ra sự cạnh tranh sôi động trên khắp các sân cỏ.

Tất cả góp phần làm nên một bức tranh mới cho bóng đá chuyên nghiệp Việt Nam, nơi các câu lạc bộ không chỉ đầu tư mạnh mẽ mà còn định hình lại cách tiếp cận trong chiến lược phát triển lâu dài.

Thể Công Viettel sở hữu đội hình có giá trị cao

Giá trị chuyển nhượng tăng mạnh

Theo thống kê được công bố sau khi VPF khóa sổ chuyển nhượng giai đoạn một, tổng giá trị thị trường của 14 CLB V.League mùa 2025-26 đã chạm ngưỡng hơn 55 triệu euro, mức cao kỷ lục trong lịch sử giải đấu. Trong đó, Nam Định tiếp tục dẫn đầu với đội hình trị giá khoảng 9,8 triệu euro, Công an Hà Nội xếp thứ hai với 6,8 triệu euro, còn Hà Nội FC, Thể Công Viettel hay Thanh Hóa cũng đều sở hữu những đội hình có giá trị cao. Con số này không chỉ thể hiện sức hút ngày càng lớn của giải đấu, mà còn phản ánh sự sẵn sàng đầu tư của các CLB trong cuộc đua đường dài.

Các bản hợp đồng ngoại binh chất lượng cao xuất hiện ngày càng nhiều, mang tới sự thay đổi rõ rệt về diện mạo giải đấu. Matheus Felipe, trung vệ người Brazil của Công an TP.HCM, được định giá tới 1 triệu euro, trong khi Percy Tau (ngôi sao Nam Phi đầu quân cho Nam Định) cũng có giá trị tương tự. Hà Nội FC đưa về Willian Maranhao để củng cố tuyến giữa, trong khi Thép Xanh Nam Định gây chú ý với sự xuất hiện của Njabulo Blom, cầu thủ từng khoác áo đội tuyển U23 Nam Phi. Những cái tên này không chỉ làm tăng sức mạnh chuyên môn cho các CLB, mà còn tạo ra hiệu ứng truyền thông mạnh mẽ, thu hút khán giả đến sân nhiều hơn.

Sự hiện diện của ngoại binh đẳng cấp khiến giải đấu trở nên hấp dẫn, đồng thời buộc cầu thủ nội phải nâng cao trình độ để giữ suất đá chính. Các trận đấu từ đầu mùa cho thấy tốc độ và tính đối kháng đã được cải thiện rõ rệt, chiến thuật cũng được đa dạng hóa khi nhiều đội bóng có thể áp dụng lối chơi pressing tầm cao, phối hợp nhanh nhờ sự hỗ trợ của các ngoại binh giàu kinh nghiệm. Tuy nhiên, không ít ý kiến lo ngại rằng nếu không có cơ chế kiểm soát hợp lý, sự xuất hiện ồ ạt của ngoại binh sẽ hạn chế cơ hội ra sân của cầu thủ trẻ nội địa, vốn cần tích lũy kinh nghiệm trong môi trường thi đấu đỉnh cao. Điều này đặt ra bài toán cho Ban tổ chức V.League cũng như chính các CLB trong việc cân bằng giữa mục tiêu ngắn hạn là thành tích và chiến lược dài hạn là phát triển nguồn nhân lực trong nước.

Làn sóng Việt kiều và sự trỗi dậy của cầu thủ trẻ

Song hành cùng ngoại binh, mùa giải năm nay còn chứng kiến một hiện tượng đặc biệt đó là số lượng cầu thủ Việt kiều về nước thi đấu tăng mạnh. Thể Công-Viettel có tới bốn gương mặt mang dòng máu Việt nhưng trưởng thành ở môi trường bóng đá quốc tế là Kyle Colonna, Damian Vũ Thành, Lee Williams và Thomas Dương Thanh Tùng. Công an Hà Nội cũng bổ sung lực lượng với Brandon Ly, Adou Minh, Nguyễn Filip và Pendant Quang Vinh. Ngoài ra, nhiều cái tên khác như Chung Nguyên Đỗ (từng khoác áo Slavia Sofia, Bulgaria) hay Evan Abran (từng thi đấu ở Lyon, Pháp) đã mang đến những làn gió mới cho giải đấu.

Sự góp mặt của Việt kiều không chỉ gia tăng chất lượng đội hình mà còn tạo nên sự cạnh tranh lành mạnh, giúp các HLV có nhiều lựa chọn chiến thuật hơn. Nền tảng đào tạo ở châu Âu, Mỹ hay Nhật Bản giúp họ có tư duy chiến thuật hiện đại, thể lực sung mãn, và khả năng thích ứng nhanh. Đáng nói, nhiều cầu thủ còn đang ở độ tuổi rất trẻ, đủ khả năng trở thành trụ cột cho đội tuyển U23 và xa hơn là đội tuyển quốc gia. Đây cũng là xu hướng mà nhiều nền bóng đá trong khu vực đã áp dụng thành công, và Việt Nam hoàn toàn có thể hưởng lợi nếu biết cách khai thác.

Tuy nhiên, sự kỳ vọng dành cho Việt kiều cũng mang theo áp lực không nhỏ. Không ít cầu thủ trở về từng phải vật lộn để thích nghi với môi trường bóng đá Việt Nam, nơi có phong cách chơi khác biệt và áp lực khán giả đông đảo. Chỉ những ai thực sự hòa nhập được với tập thể và duy trì phong độ ổn định mới có thể trụ vững. Vì thế, việc tuyển chọn, đánh giá và sử dụng Việt kiều một cách hợp lý là thách thức với các HLV, tránh tình trạng "nóng vội" đặt niềm tin vào những cái tên chưa thực sự chứng minh được năng lực.

Bên cạnh Việt kiều, các cầu thủ trẻ nội địa cũng đang có cơ hội lớn để khẳng định mình. Quy định bắt buộc sử dụng ít nhất một cầu thủ dưới 23 tuổi trong đội hình xuất phát đã buộc các CLB phải tạo điều kiện cho lớp trẻ ra sân. Nhiều gương mặt như Nguyễn Lê Phát (Ninh Bình), sinh năm 2007, đã cho thấy sự tiến bộ vượt bậc và trở thành niềm hy vọng cho bóng đá Việt Nam trong tương lai gần. Dẫu vậy, sự phát triển của cầu thủ trẻ cũng đối diện không ít khó khăn. Họ cần thời gian để tích lũy kinh nghiệm, trong khi áp lực thành tích khiến nhiều CLB chưa thực sự kiên nhẫn. Ngoài ra, cơ sở hạ tầng và hệ thống đào tạo trẻ ở nhiều CLB vẫn còn thiếu đồng bộ, dẫn tới sự chênh lệch lớn giữa các đội bóng giàu tiềm lực và những đội còn khó khăn về tài chính.

V.League 2025-26 đang chứng kiến những chuyển biến mang tính bước ngoặt. Sự đầu tư mạnh tay của các CLB với ngoại binh chất lượng cao, làn sóng Việt kiều trở về thi đấu, cùng sự trỗi dậy của lớp trẻ nội địa đã tạo nên một diện mạo mới cho bóng đá chuyên nghiệp Việt Nam. Đây là thời điểm mà giải đấu không chỉ còn là cuộc đua tranh danh hiệu, mà còn là "phòng thí nghiệm" cho những ý tưởng phát triển dài hạn, nơi các HLV có thể thử nghiệm nhân sự và chiến thuật mới.

Tất nhiên, vẫn còn đó những thách thức về sự cân bằng giữa nội binh và ngoại binh, về tài chính và đào tạo trẻ, nhưng nếu được giải quyết hài hòa, V.League sẽ thực sự trở thành bệ phóng vững chắc cho đội tuyển quốc gia, đưa bóng đá Việt Nam tiến gần hơn tới chuẩn mực của châu lục. ■

Đội tuyển Việt Nam không bổ sung trợ lý người Hàn Quốc

Theo một số nguồn tin từ truyền thông Hàn Quốc, đội tuyển Việt Nam được cho là sẽ có thêm trợ lý huấn luyện viên đến từ Hàn Quốc là ông Choi Soo Seong. Vị HLV này dự kiến gia nhập Ban huấn luyện đội tuyển bóng đá quốc gia Việt Nam vào trung tuần tháng 9.

Theo thông tin lan truyền, ông Choi Soo Seong tốt nghiệp ngành Quản lý thể thao tại Đại học Hanyang (Hàn Quốc) và lấy bằng thạc sĩ Marketing kinh doanh tại Anh. Trong thời gian thực tập tại một công ty môi giới cầu thủ ở London (Anh), ông đã tích lũy kinh nghiệm trong lĩnh vực kinh doanh thể thao toàn cầu. Ông Choi được cho là sẽ đảm nhiệm vai trò phiên dịch viên kiêm hỗ trợ huấn luyện cho đội tuyển quốc gia, đồng thời là đại diện của DJ Management (công ty đại diện HLV Kim Sang-sik) tại Việt Nam.

Không chỉ gắn với hoạt động đại diện chuyển nhượng cầu thủ, ông Choi Soo Seong còn tập trung vào việc phát triển mối quan hệ giữa thể thao và các lĩnh vực khác, tìm kiếm các mô hình kinh doanh mới, đồng thời góp phần thúc đẩy liên kết thể thao Hàn Quốc - Việt Nam.

Hiện tại, trong Ban huấn luyện đội tuyển Việt Nam, HLV trưởng Kim Sang-sik đang nhận được sự hỗ trợ từ các trợ lý người Hàn Quốc gồm Yoon Dong Hun và HLV thủ môn Lee Woon Jae. Nhiều thông tin cho rằng ông Choi Soo Seong sẽ là cái tên mới bổ sung vào đội ngũ này.

Tuy nhiên, trao đổi với *Văn Hóa*, đại diện Liên đoàn Bóng đá Việt Nam khẳng định đội tuyển không bổ sung thêm trợ lý huấn luyện viên. Ông Choi Soo Seong chỉ sang Việt Nam thăm và hỗ trợ HLV trưởng Kim Sang-sik trong thời gian lưu trú tại đây.

Trước mắt, HLV Kim Sang-sik cùng các cộng sự sẽ tập trung cho hai nhiệm vụ trọng điểm: Dẫn dắt đội tuyển quốc gia thi đấu những trận còn lại tại vòng loại Asian Cup 2027 và chỉ đạo U23 Việt Nam tham dự SEA Games 33.

S.V

Để không ai bị bỏ lại phía sau

● **HOÀNG ANH**

Giải vô địch quốc gia (VĐQG) các môn bơi lội, cờ vua, Boccia, bắn cung và Judo Người khuyết tật năm 2025 vừa diễn ra thành công tốt đẹp tại TP.HCM. Với thông điệp "Thể thao cho mọi người - Không ai bị bỏ lại phía sau", giải không chỉ là sân chơi thi thố tài năng mà còn là minh chứng cho tinh thần vượt khó, khát vọng sống của người khuyết tật, góp phần khẳng định vị thế thể thao Người khuyết tật Việt Nam trên đấu trường khu vực và quốc tế.

Ngày hội thể thao ý nghĩa

Trong không khí sôi động của những ngày giữa tháng 9, TP.HCM đã trở thành tâm điểm của cộng đồng thể thao Người khuyết tật khi đăng cai Giải VĐQG Người khuyết tật 2025. Giải năm nay diễn ra từ ngày 9 - 14.9, quy tụ 9 đoàn: Cần Thơ, Đà Nẵng, Đồng Nai, Đồng Tháp, Hà Nội, Hà Tĩnh, Thái Nguyên, Huế và TP.HCM với tổng cộng hơn 300 VĐV, HLV thi đấu ở các môn bơi lội, cờ vua, Boccia, bắn cung và Judo. Ông Lý Đại Nghĩa, Giám đốc Trung tâm Huấn luyện và Thi đấu TDTT TP.HCM, Phó Trưởng ban tổ chức giải cho biết: "Sự kiện góp phần lan tỏa tinh thần "Thể thao cho mọi người - Không ai bị bỏ lại phía sau", xây dựng cộng đồng nhân ái, đoàn kết. Qua đó, khẳng định ý nghĩa nhân văn sâu sắc của thể thao Người khuyết tật. Tạo cơ hội rèn luyện, thi đấu, hòa nhập xã hội và khẳng định nghị lực sống. Đồng thời, giải đấu sẽ là dịp để ban chuyên môn kiểm tra, đánh giá và tuyển chọn lực lượng VĐV chuẩn bị tham dự Đại hội thể thao Người khuyết tật Đông Nam Á - ASEAN Para Games 2025, diễn ra vào tháng 1.2026 tại Thái Lan".

Giải năm nay quy tụ hàng trăm VĐV đến từ nhiều tỉnh, thành trên cả nước, tạo nên bức tranh đa sắc màu về phong trào thể thao Người khuyết tật. Sự cạnh tranh quyết liệt không chỉ giúp nâng cao thành tích chuyên môn, mà còn là bước chuẩn bị quan trọng cho những gương mặt xuất sắc hướng tới đấu trường quốc tế. Không ít kỷ lục quốc gia đã bị xô đổ, minh chứng cho sự phát triển mạnh mẽ và chuyên nghiệp của thể thao Người khuyết tật Việt Nam.

Ngay từ ngày khai mạc, bầu không khí tại các điểm thi đấu đã nóng lên với những màn tranh tài đầy quyết liệt. Các nội dung thi đấu tại giải liên tục mang đến những khoảnh khắc kịch tính, để lại nhiều cảm xúc cho người xem. Những cuộc đấu trí trên bàn cờ vua, những cánh tay gồng mình để bắn trúng mục tiêu ở môn bắn cung, những cuộc tranh tài vượt giới hạn cơ thể ở môn Judo, Boccia, hay những sải tay mạnh mẽ xé làn nước trong bể bơi… tất cả đã vẽ nên một bức tranh sống động về nghị lực và khát khao vươn lên.

Để được ra sân thi đấu là cả một quá trình dài tập luyện, nỗ lực vượt qua mặc cảm và rào cản tâm lý của các VĐV thể thao Người khuyết tật

Mỗi nội dung mà các VĐV người khuyết tật thi đấu không chỉ mang tính chuyên môn, mà còn là dịp để xóa bỏ định kiến xã hội. Khi chứng kiến một VĐV với một cơ thể không lành lặn vẫn quyết tâm bơi hết chặng đường hay một VĐV cờ vua dù không nhìn thấy các quân cờ nhưng vẫn đi được những nước chính xác và đầy trí tuệ… khán giả không còn nhìn họ với ánh mắt thương hại, mà thay vào đó là sự ngưỡng mộ, khâm phục. Chính sự thay đổi trong nhận thức ấy đã làm nên ý nghĩa lớn lao của giải.

Lan tỏa yêu thương, gắn kết cộng đồng

Điều đáng trân trọng là mỗi thành tích tại giải đều ẩn chứa câu chuyện đầy cảm hứng. Đằng sau tấm huy chương của một VĐV có thể là hàng chục buổi tập luyện không quản mưa nắng, là nỗ lực vượt qua mặc cảm và rào cản tâm lý để tự tin đứng trên sàn đấu. Với họ, thể thao không chỉ là cuộc thi để giành chiến thắng, mà còn là hành trình tìm lại niềm tin, khẳng định giá trị bản thân và lan tỏa thông điệp sống tích cực đến cộng đồng.

Ngoài giá trị chuyên môn, giải đấu còn mang ý nghĩa gắn kết cộng đồng. Tại các điểm thi đấu, khán giả liên tục dành những tràng pháo tay vang dội để cổ vũ. Nhiều người thừa nhận họ tìm thấy ở đây nguồn động lực to lớn, bởi tinh thần thi đấu hết mình của các VĐV khuyết tật đã truyền cảm hứng mạnh mẽ, khiến những khó khăn trong cuộc sống thường ngày trở nên nhỏ bé hơn.

Với các VĐV người khuyết tật, việc tập luyện và tham dự các giải thể thao là cách để họ hòa nhập với cộng đồng và xã hội, không ngừng vươn lên trong cuộc sống. Tinh thần thể thao cao thượng và ý chí vượt khó của các VĐV người khuyết tật đã truyền cảm hứng cho rất nhiều người. Họ rất muốn chứng minh cho tất cả thấy rằng khiếm khuyết về thể chất không phải là rào cản ngăn cản con người vươn tới ước mơ.

Với TP.HCM, việc đăng cai giải đấu không chỉ là trách nhiệm tổ chức mà còn thể hiện sự quan tâm đặc biệt tới cộng đồng người khuyết tật. Từ cơ sở vật chất đến các hoạt động đồng hành, Ban tổ chức đã nỗ lực tạo ra một môi trường thân thiện, an toàn và đầy tính nhân văn. Qua đó, thành phố đã gửi đi thông điệp mạnh mẽ: "Thể thao không dành riêng cho ai, mà là tài sản chung của tất cả mọi người".

Khép lại những ngày tranh tài, Giải VĐQG Người khuyết tật 2025 không chỉ để lại những con số về huy chương hay kỷ lục, mà còn in đậm dấu ấn của lòng quả cảm và khát vọng sống. Không chỉ chứng kiến những màn tranh tài quyết liệt, mà còn lan tỏa thông điệp về tình yêu thương, sự sẻ chia và khát vọng sống. Giải đấu đã thực sự trở thành nhịp cầu nối - nơi thể thao đưa các VĐV thể thao Người khuyết tật đến gần hơn với cộng đồng và cộng đồng cũng mở rộng vòng tay để chào đón họ một cách bình đẳng và trọn vẹn. Điều đó càng khẳng định một thông điệp giàu nhân văn "Thể thao cho mọi người - Không ai bị bỏ lại phía sau" và từ đó để thấy "Thể thao không có rào cản, chỉ có niềm tin và ý chí".■

TIN THỂ THAO

Cờ vua dự giải trẻ thế giới

Giải cờ vua trẻ vô địch thế giới 2025 dành cho nhóm tuổi U8, U10, U12 được tổ chức tại Kazakhstan từ ngày 18.9 đến 1.10, thu hút đông đảo các kỳ thủ trên thế giới tham dự.

Đội cờ vua trẻ Việt Nam có 6 kỳ thủ dự tranh gồm: Vũ Thành An (U8 nam), Lê Phan Hoàng Quân, Nguyễn Nhất Khương (U10 nam), Nguyễn Quang Anh, Trịnh Nguyên Lãm (U12 nam) và Trần Dương Hoàng Ngân (U12 nữ). Tại giải, các kỳ thủ thi đấu 11 ván cờ tiêu chuẩn theo hệ Thụy Sỹ để tìm ra nhà vô địch tại từng bảng đấu.

L.H

Vòng 2 giải bóng chuyền diễn ra sớm hơn dự kiến

Liên đoàn Bóng chuyền Việt Nam, Ban tổ chức địa phương đã thảo luận và quyết định thay đổi lịch tổ chức diễn ra vòng 2 Giải bóng chuyền VĐQG 2025 sớm hơn 3 ngày. Thay vì khởi tranh ngày 10 thì giải sẽ tổ chức từ ngày 7 - 16.10 tại NTĐ tỉnh Ninh Bình. Sự thay đổi chỉ về thời gian tổ chức thi đấu, các cặp đấu theo thứ tự tại vòng 2 vẫn giữ nguyên.

Các đội sẽ thi đấu 2 trận còn lại ở vòng bảng tại vòng 2, sau đó xác định vị trí để góp mặt VCK và lượt tranh vé trụ hạng.

V.H

Tuyển Futsal thi đấu vòng loại châu Á

Đội tuyển Futsal Việt Nam đã sang Trung Quốc để chuẩn bị bước vào tranh tài tại bảng E vòng loại Giải Futsal châu Á 2026, diễn ra từ ngày 20 - 24.9. Tại vòng loại, đội sẽ lần lượt gặp Hồng Kông (Trung Quốc) ngày 20.9, Trung Quốc ngày 22.9 và Lebanon ngày 24.9. Giải có 31 đội, chia thành 8 bảng, thi đấu chọn 8 đội đứng đầu bảng cùng 7 đội nhì bảng có thành tích tốt nhất sẽ giành quyền dự VCK cùng chủ nhà Indonesia vào tháng 1.2026.

Trước khi sang Trung Quốc, đội đã có chuyến tập huấn ở Kuwait và toàn thắng cả 2 trận giao hữu trước chủ nhà (3-2 và 3-1). Đội không chỉ có thêm những thử nghiệm giá trị về nhân sự và chiến thuật mà còn khẳng định sự tiến bộ trong khả năng kiểm soát thế trận và bản lĩnh thi đấu quốc tế.

H.L

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Thái Lan phát hiện gần 1 triệu tin giả

Theo Bộ Kinh tế và Xã hội Kỹ thuật số (DES) Thái Lan, từ ngày 5 - 11.9, đã có gần 1 triệu tin nhắn giả mạo trực tuyến được theo dõi. Trong số này, có 807 tin cần xác minh, chủ yếu được phát hiện qua hoạt động lắng nghe mạng xã hội.

Các tin giả chủ yếu liên quan đến vấn đề an ninh, chính sách chính phủ và thảm họa... Tin tức giả mạo về việc điều chỉnh trợ cấp thuốc cho công chức thu hút sự chú ý cao nhất. Những tin tức giả mạo khác liên quan đến các sản phẩm chăm sóc sức khỏe và thiên tai, tất cả đều có thể gây hoang mang, hiểu lầm, lo lắng và thậm chí gây tổn thất cho người dân.

TRÂM ANH

Số người sống trên 100 tuổi ở Nhật Bản tăng

Theo thông báo từ Bộ Y tế Nhật Bản, số người sống trên 100 tuổi ở nước này đã đạt mức kỷ lục 99.763 người, tăng 4.644 người so với năm ngoái. Đây là năm thứ 55 liên tiếp con số này tăng cho thấy tuổi thọ trung bình của người Nhật tiếp tục được cải thiện. Điểm nổi bật là phụ nữ chiếm ưu thế tới 88% số người sống trên 100 tuổi.

Mặc dù số người sống thọ tăng, Nhật Bản đang phải đối mặt với thách thức dân số già hóa và sụt giảm dân số. Tỷ lệ sinh sản năm 2024 đã giảm xuống mức thấp kỷ lục là 1,15 vào năm 2024, dẫn đến tổng dân số giảm mạnh gần 919.237 người.

P.M

Cuộc đua xây lò phản ứng hạt nhân trên Mặt Trăng

● **HỒNG NHUNG**

Từ lâu, nhiều quốc gia trên thế giới đã có tham vọng chinh phục vũ trụ, mới đây nhất là kế hoạch xây dựng lò phản ứng hạt nhân trên Mặt Trăng. Cạnh tranh không gian đang ngày càng trở nên rõ ràng hơn, thể hiện phần nào tâm thế sẵn sàng của các cường quốc bước vào cuộc đua mở rộng.

Mới đây, cuộc chạy đua chế tạo lò phản ứng hạt nhân trong không gian giữa các cường quốc gắn liền với các chương trình xây dựng căn cứ trên Mặt Trăng. Trong bối cảnh cạnh tranh không gian ngày càng gay gắt, Mỹ (dưới sự dẫn dắt của NASA) đang đẩy nhanh kế hoạch đầy tham vọng triển khai lò phản ứng hạt nhân 100 kilowatt trên bề mặt Mặt Trăng vào năm 2030. Kế hoạch này được công bố ngay trong tháng 8.2025, không chỉ đánh dấu bước ngoặt trong chương trình thám hiểm Mặt Trăng Artemis mà còn thể hiện tâm thế bước vào cuộc đua mở rộng chinh phục vũ trụ.

Hình ảnh Mặt Trăng được chụp tại Philadelphia (Mỹ) vào ngày 4.7.2025
Ảnh: JUAN MABROMATA/AFP/GETTY IMAGES

Không chỉ Mỹ, các quốc gia như Trung Quốc, Nga, Ấn Độ và Nhật Bản cũng đẩy nhanh cuộc khám phá bề mặt Mặt Trăng. Tháng 5.2025, trong một bước đi chiến lược mang tính định hình lại cục diện khai phá không gian, Trung Quốc và Nga đã ký kết biên bản ghi nhớ hợp tác xây dựng nhà máy điện hạt nhân trên Mặt Trăng, với mục tiêu hoàn thành vào năm 2036. Công trình này sẽ là trung tâm năng lượng cho Trạm nghiên cứu Mặt Trăng quốc tế (ILRS) - một dự án hạ tầng khoa học vũ trụ tham vọng do hai quốc gia đồng lãnh đạo, được thiết kế để vận hành tự động và không cần con người trực tiếp hiện diện trong giai đoạn đầu.

Thỏa thuận đánh dấu một bước ngoặt lớn trong nỗ lực của Bắc Kinh và Moscow nhằm thiết lập cơ sở cố định có người lái tại cực nam Mặt Trăng, nơi có điều kiện chiếu sáng liên tục và tiềm năng nước đóng băng. Đây được xem là nguồn tài nguyên chiến lược cho các nhiệm vụ dài hạn. Theo hãng tin *Reuters*, một quan chức không gian Trung Quốc cho biết kế hoạch sơ bộ triển khai ILRS do Trung Quốc và Nga dẫn đầu bao gồm cả việc xây dựng một lò phản ứng hạt nhân trên bề mặt Mặt Trăng.

Một số chuyên gia về thiên văn học cho rằng, tham vọng chinh phục vũ trụ sẽ là chiến lược lâu dài của nhiều quốc gia, nhưng vẫn tồn tại những thách thức phía trước. Đầu tiên là vấn đề tài chính. Việc đưa những lò phản ứng này lên Mặt Trăng rất tốn kém, có thể tiêu tốn hàng tỷ USD, gồm chi phí vận chuyển nguyên liệu, chế tạo các lò phản ứng, vận hành, bảo dưỡng... Sau đó là rất khó để ước tính chính xác cần triển khai bao nhiêu lò phản ứng hạt nhân. Các chuyên gia cho rằng thực tế chỉ cần một lò là có thể đủ dùng, nhưng cũng rất cần các lò dự phòng.

Thách thức tiếp theo là làm sao để làm mát những lò phản ứng này. Ở Trái Đất, việc làm mát các lò phản ứng hạt nhân phần nào được hỗ trợ bởi khí quyển. Mặt Trăng lại không có khí quyển. Vì vậy, bất kỳ nguy cơ nào cũng có thể khiến các lò phản ứng phát nổ, kéo theo đó là cơn ác mộng cho toàn nhân loại.

Thách thức là vậy, tại sao các cường quốc vẫn tăng cường tham vọng "dấn thân" vào cuộc đua này? Lý do đầu tiên là nguồn tài nguyên. Mặt Trăng chứa những mỏ giàu oxide kim loại, đất hiếm và regolith (đất Mặt Trăng) giàu helium-3, một đồng vị hiếm có thể được sử dụng làm nhiên liệu cho phản ứng nhiệt hạch. Với kho báu ở ngoài không gian, các cường quốc sẽ giảm đi phụ thuộc nguồn tài nguyên từ các quốc gia khác. Khi những nguồn tài nguyên này ngày càng khan hiếm, rõ ràng các cường quốc sẽ bị thôi thúc tìm kiếm những nguồn cung cấp mới bên ngoài hành tinh. Do đó, việc khai thác Mặt Trăng và các tiểu hành tinh sẽ trở nên có giá trị đáng kể.

Một động lực khác ít được chú ý trong cuộc đua này là luật pháp quốc tế về các hoạt động trong không gian vẫn còn nhiều lỗ hổng và chưa rõ ràng. Hiệp ước ngoài không gian năm 1966 của Liên Hợp Quốc chỉ nêu rằng không quốc gia nào có thể tuyên bố chủ quyền đối với Mặt Trăng - hoặc các thiên thể khác. Và việc khám phá không gian nên được thực hiện vì lợi ích của tất cả các quốc gia. Chính điều đó đã khích lệ các quốc gia tham vọng vươn tới vị trí dẫn đầu chinh phục Mặt Trăng nhằm mục tiêu đặt nền móng cho các quy tắc trong tương lai.

Lý do thứ ba là yếu tố địa chính trị. Theo nhà vật lý thiên văn tại Đại học Nottingham Trent (Anh) Ian Whittaker, quốc gia nào về đích trước trong cuộc chinh phục này sẽ có lợi thế chiến lược bởi đây là một trong những lĩnh vực được dự báo sẽ định hình cán cân quyền lực khoa học và quân sự toàn cầu trong thế kỷ XXI.

Giữa các tham vọng vẫn còn gặp muôn vàn thách thức, một số nhà thiên văn học nhận định các cuộc chinh phục không gian giờ đây không chỉ được xem như là những "cuộc đua", mà hãy nhìn theo hướng tích cực nhất, đó là khả năng mang lại cơ hội và lợi ích cho nhân loại trong tương lai từ những điều bất ngờ của vũ trụ. ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Bước đi chiến lược

● **LAM SA**

Trong bối cảnh kinh tế toàn cầu đầy bất ổn, Hàn Quốc đang mạnh tay với một chiến lược kép đầy tham vọng: Kích cầu tiêu dùng ngắn hạn và định hình lại tăng trưởng dài hạn. Với việc tung ra các phiếu mua hàng và hàng loạt sự kiện du lịch, mua sắm liên tục, chính phủ đang tìm cách biến đà chi tiêu tạm thời thành một động lực kinh tế bền vững.

Sáng kiến này có hai trụ cột chính, thứ nhất là các sự kiện tiêu dùng và du lịch quy mô lớn được tổ chức hằng tháng, từ lễ hội miễn thuế đến giảm giá lớn, nhằm duy trì sức mua của người dân. Cùng với đó là việc phân phối phiếu mua hàng, phiếu lưu trú và phiếu nghệ thuật, không chỉ kích thích chi tiêu mà còn hướng dòng tiền về các khu vực địa phương ngoài Seoul, giải quyết bài toán phát triển không đồng đều. Đây là một cách tiếp cận khá thông minh, kết hợp cả "cú hích" trực tiếp (phiếu mua hàng) và "sự kiện" để duy trì hiệu ứng tâm lý tiêu dùng.

Thứ hai và quan trọng hơn là chiến lược tăng trưởng mới tập trung vào Trí tuệ nhân tạo (AI). Chính phủ không chỉ coi AI là một ngành công nghiệp mà là nền tảng cho sự phát triển của cả xã hội. Kế hoạch đào tạo AI cho mọi đối tượng, từ học sinh tiểu học đến chuyên gia, cho thấy một tầm nhìn dài hạn nhằm chuyển đổi Hàn Quốc từ một nền kinh tế đi sau thành một quốc gia tiên phong. Điều này là bước đi chiến lược để đón đầu làn sóng công nghệ, đảm bảo năng lực cạnh tranh trong tương lai, khi mà AI đang dần định hình lại mọi ngành nghề.

Tuy nhiên, vẫn còn đó những hoài nghi. Liệu các sự kiện tiêu dùng có tạo ra hiệu ứng dài lâu hay chỉ là "doping" tạm thời, khi mà thu nhập thực tế của người dân có thể không theo kịp? Việc kích thích tiêu dùng có thể giúp cải thiện các chỉ số kinh tế trước mắt, nhưng nó không giải quyết được các vấn đề cấu trúc sâu xa hơn. Hơn nữa, chiến lược AI đầy tham vọng cần một sự đầu tư khổng lồ và một lộ trình rõ ràng để không trở thành "giấc mơ" trên giấy.

Tóm lại, chiến lược của Hàn Quốc là một nước đi dũng cảm và toàn diện, kết hợp giữa "liều thuốc" ngắn hạn cho tiêu dùng và một tầm nhìn dài hạn cho tương lai công nghệ. Sự thành công của nó sẽ phụ thuộc vào việc liệu chính phủ có thể chuyển hóa "cơn mưa" chi tiêu tạm thời thành một "mùa màng" tăng trưởng bền vững hay không, và liệu họ có thực sự xây dựng được một quốc gia chuyên gia AI để đối mặt với những thách thức của nền kinh tế thế kỷ XXI.■